Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 77 (9063). • 1987 йил 22 апрель • чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

ЯШАСИН МАНГУ БАРҲАЁТ РЕВОЛЮЦИОН ТАЪЛИМОТ— МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР Олий Советини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг бешинчи сессияси 1987 йил 22 май куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Совети муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

— КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш учун халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш ва масъулиятини кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётгани ҳақида.

— Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг фаолияти тўғрисида.

— Ўзбекистон ССР Олий Совети Уй-жой-коммунал хўжалиги комиссиясининг иши ҳақида.

— Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. НИШОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1987 йил 20 апрель.

ЛЕНИН ҲАМИША БИЗ БИЛАН

Яна баҳор. Яна кишилар сархуш ўйлар оғушида. Яна қалбда эзгу ниятлар жўш урмоқда. Чунки олам янгидан яшармоқда. Бу — севимли доҳий Владимир Ильич Ленин таваллудининг 117-баҳори.

Ҳар сафар табиатнинг ана шу сўлим даврида у туғилган кун санасини нишонлаймиз. Шу кун Ер юзидаги бутун прогрессив инсоният чуқур миннатдорчилик билан унинг номини тилга олади. Зотан, Ленин инсониятга чин саодатни, эрк ва бахт йўлини кўрсатди, мазлумларга ўзлигини танитди.

Лениннинг чуқур назарий тафаккури, юксак ахлоқий намунаси, улкан фаолияти самаралари ҳамон яшамоқда, янги-янги қирраларини намоён этмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь 70 йиллиги муносабати билан совет халқига Мурожаатномасида шундай сўзлар бор: «Бизнинг социалистик қурилишдаги дастлабки қадамларимизни В. И. Ленин йўналтириб турган эди. Ленин бугунги кунда ҳам биз билан биргадир: қайта қуриш партия ва мамлакат турмушида ленинча революцион руҳни тобора чуқурроқ қарор топтирмоқда».

Ҳақиқатан биз ҳар доим, ҳамма ишларимизда Ленин билан маслаҳатлашамиз, ундан ўрганамиз, унинг пурҳикмат сўзларига қулоқ соламиз.

...Ҳисоблаб чиқишларича, Владимир Ильич лексиконида 37 минг 600 дан ортиқ сўз бўлган экан. Жаҳонда ҳали ҳеч бир донишманд, сиёсий арбоб, мутафаккир ёки ёзувчининг сўз бойлиги бунчалик кўп бўлган эмас. Ленин фақат сўзгагина чечан эмасди, у тенгсиз амалиётчи, бутун куч-ғайратини революцияга бахшида этган тиниб-тинчимас инсон эди.

«В. И. Ленин тили луғати»ни тузаётган олимлар у қайта-қайта мурожаат этган сўзлардан бири «ошкоралик» эканлигини пайқашди. Ҳозир совет жамиятини қайта қуриш қизғин давом этаётган айни шу кезларда бу сўз партиямизнинг қудратли қуроли, давримизнинг чинакам шиорига айланди, унинг моҳиятини тўла тушуниб етмаган чет эллардаги сиёсий муҳолифларимиз бу иборани рус алфавити билан ёзиб изоҳлашга ҳаракат қилмоқдалар.

Ошкораликка Ленин большевиклар партияси эндигина тузилган ўша 1903 йилдаёқ алоҳида урғу берган эди. У ё бу ходимнинг кучли ва заиф томонларини кафтдагидек кўриб туриш лозимлигини, партия аъзосининг муваффақиятсизликлари тор муҳитда қолиб кетмаслиги, балки уларни ҳамманинг фикрига ҳавола этишни талаб қилган эди. Доҳий партиявий ошкоралик билан хатолар ва нуқсонларга қарши курашишга даъват этганди. Кейинчалик, Совет ҳокимияти йилларида ҳам у «сансалорликни ошкоралик ҳукмига ҳавола этишни, фақат шу йўл билан биз бу иллатни жиддий даволашимиз мумкинлигини» айтган эди.

КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленуми ва КПСС XXVII съезди ҳозирги вазиятни чуқур, ленинчасига англаб, ўз қарорларида улуғвор мақсадларни реал имкониятлар билан узвий боғлади. Олға боришга ҳалақит берувчи ҳамма нарсага муросасиз — ошкора баҳо бериш — принципиал ленинча позиция, партия куч-қудратининг кўрсаткичидир.

Партия иродаси билан бошланган қайта қуриш туфайли бутун мамлакат ҳаракатга келди, жамиятимиз янгича нафас ола бошлади. Ҳамма ерда ахлоқий вазият покланиб, маънавий ҳаёт қизиқарли, хилма-хил бўлиб бормоқда. Ошкоралик ва ҳаққоният, танқид ва талабчанлик кундалик ҳаётнинг ажралмас хусусиятлари бўлиб, қарор топмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида Ленинни кўпроқ қандай масалалар ҳаяжонга солганлигини билиш учун унинг асарлари текстларини бир бор кўздан ўтказиш кифоя, Тадқиқотчилар Ленин шу даврдаги асарларида яна «бюрократизм» ва «интизом» сўзларини кўп тилга олганлигини пайқадилар. Биринчи сўзни доҳий 600 мартадан ортиқроқ, иккинчисини эса 400 мартадан ортиқ ишлатган экан.

Ҳа, ҳозир ҳамма ерда Ленин васиятлари асосида интизом учун, партия аъзосининг соф ва ҳалол қиёфаси учун кураш олиб борилмоқда. Партиямиз доҳий кўрсатмаларига амал қилиб, биронта ҳам ходим назоратдан, танқиддан четда бўлмаслиги керак, деган принципни изчиллик билан амалга ошираётир. Партия ташкилотлари суиистеъмолларга йўл қўяётган, ўзини носамимий тутаётган, кибр-ҳавога берилган коммунистлардан дадиллик билан ҳалос бўлмоқда.

Жамиятимиз масъулиятли даврни бошидан кечираётган шу кунларда бюрократизм ва турғунликка қарши ленинчасига аёвсиз кураш бошланди. Зотан, қайта қуриш маъмуриятчилик ва буйруқбозликдан, кераксиз чеклашлар ва таъқиблардан воз кечишни талаб қилмоқда, одамларнинг ақл-идроки ва тажрибасига, уларнинг ишга омилкорлик билан, давлат нуқтаи назаридан ёндашишига тўраларча ишончсизликка барҳам бериш керак. Бусиз олға томон муваффақиятли ҳаракат қилиб бўлмайди.

Доҳий демократия нечоғлик кўп бўлса, социализм ҳам шунчалик кучли бўлади, деб қайта-қайта уқтирган эди. КПСС XXVII съездидан кейин ҳамма ерда демократияни кенгайтириш, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, жамоат ташкилотлари активлигини кучайтириш, гражданлар, меҳнат коллективларининг ҳуқуқларини бутун чоралар билан кўтариш орқали инсоннинг эркин меҳнатига кенг йўл очиб берилмоқда.

Буни айни кунларда маҳаллий Советларга сайловларга тайёргарлик қизғин паллага кирган бир пайтда яққол сезиб турибмиз. Меҳнаткашлар ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар орасидан энг муносибларни ошкоралик билан ва қизғин муҳокама этиб, ҳокимият органлари депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатмоқдалар. Меҳнат коллективлари иш учун жон куйдирадиган, талабчан ва ташаббускор, хўжасизлик ва сансалорликка муросасиз бўлган, идеалларимиз учун тинмай курашадиган кадрларни ўз корхона, ташкилот, муассасаларига раҳбар қилиб сайламоқдалар.

Ленинга ва унинг ўлмас таълимоти ленинизмга риоя этиш ҳамиша ижодий изланишни, ҳар бир янги тарихий босқичда эскирган тасаввур ва тушунчалар доирасидан чиқа билишни, келажакка томон дадил интилишни қатъий реализм билан боғлаб олиб боришни тақозо этади. В. И. Ленин бизнинг ҳозирги ҳамма ишларимизда бирга қадам ташламоқда, биз билан ҳамнафас бўлиб турибди.

Бизнинг севимли устоз ва йўлбошчимизга ҳурмат ва эҳтиромимиз чексиздир. Доҳийга бўлган сўнмас садоқатни шу йил 18 апрелда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалиги яна бир бор намойиш этди. Доҳий туғилган куннинг 117 йиллигига бағишланган бу умумхалқ ҳашари қатнашчилари зарбдорларча ишладилар. 2 миллиондан ортиқ киши областимиздаги меҳнат байрамида қатнашди. Шанбаликда 18 миллион 873 сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. 2 миллион сўмдан зиёд маблағ беш йиллик фондига ўтказилди.

Айни шу кунларда халқимизнинг юксак онглилиги ва ижодий активлиги янада жўш урган. Улар жадаллаштириш программасининг муҳим босқичи — ўн иккинчи беш йиллик иккинчи йилининг план топшириқларини бажариш, ижодкори доҳий Ленин бўлган Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Холид РАСУЛ

ДАҲОСИДАН ОЛИБ КУЧ-ҚУДРАТ

Смольний. Ҳаётнинг ёноғида сен,
Шимол оқ кечасин қучоғида сен,
Келтирдинг беғубор тонг ҳавосини
Тугатиб зулмнинг интиҳосини
Юракка ҳаяжон, мардлик бағишлаб,
Очиб бердинг инқилоб дарвозасини.
Бахш этиб халқларга бахт жилосини,
Ёнингда улуғвор Нева дарёси
Жим, сокин ва ўйчан оқаркан бардам,
Инқилоб денгизи ҳайқирди бирдан,
Ўрлади кўкларга жарангдор овоз
Ленин даҳосидан олиб куч-қудрат,
Шиддатли ҳаётнинг орзуси парвоз—
Этдию гурлади момақалдироқ,
Бепоён Ватанда нурланиб шу он
Тонг отди—ёп-ёруғ, ажиб сулув тонг.
Уфқда ол байроқ, қизил, шафақранг!
Етмиш йил ўтибди, муқаддас улуғ
Жаҳонга нур сочган шу ҳодисага,
Ленин одимларин шарпаси қутлуғ
Хиёбон йўлларда ўтган лаҳзага.
Энди мен бу ерда хаёлга толиб,
Юраман, Смольний саройида жим.
Инқилоб, Лениннинг чўнг даҳосига
Юракда таҳсиним, эъзозим ҳоким...

«Ленин, партия, ёшлар» тўплами

«Ленин, партия, ёшлар» тўплами босмадан чиқди. Бу тўпламга В. И. Ленин асарларидан, ёшлар ҳаракатининг ривожи, комсомолга партия раҳбарлиги масалаларига оид партия ҳужжатлари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг асарларидан парчалар киритилган. Тўплам проблемали мавзу принципида тузилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ЛЕНИНИЗМГА САДОҚАТ

Тарихда шундай номлар ва воқеалар борки, улар ўз миқёслари ҳамда одамларнинг ақли ва қалбига чуқур таъсири жиҳатидан ўтмишгагина эмас, шу билан бирга ҳозирги даврга ҳам мансубдир. Гениал мутафаккир, матонатли революционер, Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчиси Владимир Ильич Лениннинг номи шулар жумласидандир. Ильич туғилган кун ер юзидаги илғор фикрловчи барча кишилар учун энг порлоқ байрамларнинг бири бўлиб қолди.

Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 21 апрель куни бўлиб ўтган тантанали йиғилиши В. И. Ленин туғилган куннинг 117 йиллигига бағишланди. Республикада совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш қатнашчилари, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари, фан ва маданият арбоблари, Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг жангчилари байрамона безатилган В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройига келдилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин очди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. Н. Нишонов доклад қилди.

Йиғилишда қайд этиб ўтилганидек, совет халқининг барча революцион ва меҳнат зафарлари, Улуғ Ватан урушидаги ғалабаси, коммунистик қурилишдаги ютуқлари Лениннинг номи ҳамда унинг барҳаёт таълимоти билан боғланган. Ўзбекистон меҳнаткашлари совет ҳокимияти йиллари мобайнида совет халқлари қардошлик оиласида экономика, илм-фан ва маданиятни ривожлантиришда катта қадамлар қўйдилар. Бироқ эришилган барча ютуқлар олға ҳаракатимизга халақит бераётган ва ҳали ишимизда мавжуд бўлган жиддий камчилик ва нуқсонларни бекита олмайди.

Ильич васиятларини изчиллик билан рўёбга чиқара бориш бутун жамиятимизнинг янада тараққий этишини, планетада тинчлик учун курашни кучайтиришни таъминлади.

КПСС XXVII съезди Ленин партиясининг, бутун мамлакатнинг ҳаётида тарихий босқич бўлиб қолди. Қайта қуриш ҳамда хўжалик ва ижтимоий турмушнинг барча томонларини янгилаш, совет демократиясини янада ривожлантириш соҳасида съезд ишлаб чиққан йўлни кенг меҳнаткашлар оммаси астойдил қўллаб-қувватлади. Республиканинг ишлаб чиқариш коллективлари ўз куч-ғайратларини мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш программасини амалга оширишга сарфламоқдалар, Улуғ Октябрнинг бўлажак 70 йиллигини янги-янги ютуқлар билан кутиб олишга интилмоқдалар. Улар Ленин васиятларига содиқ эканликларини улуғ доҳий туғилган куннинг 117 йиллигига бағишланган Коммунистик шанбаликда зарбдор меҳнатлари билан исботладилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Б. Усмонхўжаев, Т. А. Алимов, В. П. Анишчев, П. В. Догонкин, А. С. Икромов, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. Н. Лобко, В. И. Огарок, Н. И. Попов, М. Ҳ. Ҳолмуҳамедов, Ҳ. Алимова, В. А. Ҳайдуров, КПСС Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг ўринбосари К. Н. Могильниченко, КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири В. И. Бессарабов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

СОВЕТЛАРГА МУНОСИБ НОМЗОДЛАРНИ КЎРСАТАЙЛИК

Ўзбекистонда халқ депутатлари маҳаллий Советлари депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Меҳнат коллективлари халқ ҳокимияти органларига зарбдор меҳнати, актив ижтимоий фаолияти билан ўзини кўрсатган энг муносиб кишиларни тавсия этмоқдалар. Умумий йиғилишларда партиянинг совет жамиятида демократияни янада ривожлантиришга қаратилган йўли қизғин қўллаб-қувватланиб, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини меҳнатда янги ютуқлар билан кутиб олишга астойдил интилиш изҳор қилинмоқда.

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонти заводи ремонт-комплектлаш цехи коллективи йиғилишида техника контроли бўлимининг контролёри Любовь Ивановна Старцева Тошкент шаҳри халқ депутатлари Ленин район Совети депутатлигига кўпчилик овоз билан номзод қилиб кўрсатилди.

Слесарь К. Х. Қурбонов йиғилишда сўзга чиқиб, Л.И. Старцевани ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан бери заводда бирга ишлаш давомида билишини айтди. Мана шу катта муддат мобайнида унинг билимдон мутахассис, яхши ташкилотчи, сезгир ва дилкаш инсон эканлигига ишонч ҳосил қилди. Заводда у гражданлик масъулиятидан ташқари ҳеч қандай ваколатга эга бўлмасада, илгари цехда ишлаган пенсионер аёл Н. Циганковага шовқин-сурон солувчи қўшниларни тартибга чақиришда кўмаклашганлиги тўғрисида гапирмоқдалар. Дастлаб ҳеч қандай тушунтиришлар Циганкованинг қўшниларига таъсир қилмади. Любовь Ивановна депутатларга, жамоатчиликка мурожаат қилди. Унинг талаби билан кўрилган чора-тадбирлар кексайиб қолган аёлнинг осойишта ҳаёт кечиришини таъминлади. Л. И. Старцева кўпгина бошқа масалаларни ҳал этишда ҳам шундай қатъият билан иш кўради.

Йиғилишда депутатликка бошқа номзод, техника контроли бўлимининг яна бир контролёри Н. А. Пишчева шанига ҳам кўпгина илиқ сўзлар айтилган бўлсада, кўпчилик Л. И. Старцева учун овоз берди.

— Йиғилиш қатнашчиларига ўз фикрини айтиш учун тўла эркинлик берилди, — деди завод партия комитетининг секретари А. В. Барсуков. — Аммо сўнгги сўзни сайловчилар айтишади. Депутатларимиз районда ҳам, корхонада ҳам социал масалаларни ҳал этишда катта ишларни амалга оширишлари керак. Заводда бундан олдинги сайловдан бери ўтган вақт ичида депутатлар иштирокида бу борада баъзи ишлар қилинди. Ишчиларнинг таклифи асосида савдо маркази ташкил этилди. Бу ерда хилма-хил ассортиментдаги озиқ-овқат ва саноат товарлари бор. Пионер лагерини, дам олиш зонаси ва профилакторийни ободонлаштириш ҳамда кенгайтиришга оид ишлар давом эттирилмоқда. Хуллас, Совет ҳокимияти органларида коллектив вакили бўлишдек шарафли вазифа ишониб топширилган кишиларнинг қиладиган ишлари ҳали кўп.

(ЎзТАГ мухбирлари).

МАҚОЛАСИ МУҲОКАМАДА

ЎЗ ҚЎЛИМИЗДА

МЕН БИР газетхон сифатида «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 3 апрель сонида чиққан «Лоқайдлик гирдоби» мақоласини ўқиб, ўз фикр-мулоҳазаларимни қоғозга туширдим. Ҳақиқатан ҳам сўнгги йилларда ҳамма ерда боғдорчиликка бўлган эътибор сусайиб кетди. Лекин уни ривожлантириш учун имкониятлар етарли. Масалан, мақолада таъкидланганидек, корхона, ташкилот ва муассасалар олдидаги майдонларни олиб кўрайлик. Ана шу ерларга юзлаб, ҳатто минглаб туп мевали дарахт кўчатларини ўтқазиш мумкин.

Ўзим Собир Раҳимов районида истиқомат қиламан. Афсуски, ҳамма ерда бўлганидек бизнинг районимизда ҳам боғлар, мевали дарахтлар жуда кам. Айниқса, болалар боғчаси, мактаблар, пионер лагерлари, санаторийларга қарашли территорияларда катта-катта ерларнинг фақат манзарали дарахтлар билан тўлдириб юборилганлигини кўриб ачинасан, киши. Ёки бўлмаса Тошкент Давлат университети атрофидаги чинор, қайрағоч ва бошқа дарахтлар ўрнида мевали дарахтлар экилганида борми, қанча-қанча мева ҳосили олинган бўлур эди. Университетдан сал наридаги ТошМИ атрофида ҳам ҳали ҳеч нарса экилмаган майдонлар талайгина. Энг муҳими бу ўқув масканларида дарахтларни ўтқазиб, парвариш қилиш учун ишчи кучи, имконият етарлидир.

Бу борада бошқаларга ибрат бўлаётган муассасалар ҳам бор. Масалан, районимиздаги 11-, 111-, 224-мактабларда, 81-болалар боғчасида тез-тез бўлиб тураман. Бу ерлардаги ўтқазилган мевали дарахтларга ҳамманинг ҳаваси келади. Нега энди ана шу мактаблар ва боғчаларнинг тажрибаси кенг ёйилмайди?

Халқимизда «кўзи тўймагунча ўзи тўймайди», деган нақл бор. Жуда тўғри гап. Фарзандларимиз, набираларимиз мевали дарахтларни камдан-кам кўрадиган бўлиб қолишди. Шундай экан, вазиятдан тўғри хулоса чиқариб иш юритайлик.

Фахриддин НУРИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, шахсий пенсионер.

КЎЧАТЛАР ЕТКАЗИБ БЕРИЛСА...

ҲАҚИҚАТАН ҳам боғ-роғларнинг, мевали дарахтларнинг кўп бўлганига нима етсин. Уни ёшларнинг ўзлари парвариш қилиб, ўзлари мевасини териб олиб истеъмол қилсалар қандай яхши. Аксинча, ҳозир бизда болалар ёнғоқ, гилос, ўрик, беҳи ва бошқа мевали дарахтларнинг фақат китоблардаги расмини кўрадиган бўлиб қолишди.

Мақолани ўқиб туриб, яна бир мулоҳаза туғилди. Ана шу дарахтларни ўтқазиш учун, аввало, уларнинг кўчатини топиш керак. Тўғри, магазинларда баҳор ва куз мавсумларида кўчатлар сотилмоқда. Бу масаланинг бир томони. Иккинчидан, ҳар ким ҳам шаҳар марказларидаги магазинлардан кўчат харид қилавермайди. Бозорда эса анча қиммат. Яқинда бизнинг «Бешқайрағоч» маҳалласидаги сабзавот магазинига кутилмаганда мевали дарахтлар кўчатини олиб келиб сотишди. Баҳоси 72 тийин. Олган олиб қолди. Кўпчиликка етмади. Уч-тўрт кундан кейин ана шундай кўчатларнинг бир донаси бозорда 4—5 сўмдан сотилаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

Биз аҳоли зич жойлашган турар-жой массивларида вақтинчалик кўчат сотадиган магазинлар очилишини таклиф қилардик. Ёки бўлмаса махсус машиналарда маҳаллаларда кўчат сотишни ташкил қилиш мумкин-ку. Ахир, «Химчистка» ва кўчма устахоналар маҳаллама-маҳалла айланиб юради-ку. Ана шунда ҳар бир хонадонда мевали дарахт кўпаярди, халқ хурсанд бўларди.

У. КАРИМОВ,
Калинин районидаги 10-ўрта мактаб ўқитувчиси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ ПИСКЕНТДАГИ МАХСУС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

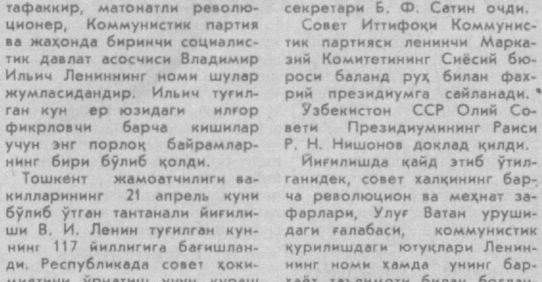

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

Колхоз раиси Раҳматхон Соипов «Узгипрозем» лойиҳалаш институтидан келган мутахассисларни стол устига ёзиб қўйилган харита ёнига таклиф этди. Харитага кўз ташлаб колхознинг қайси томони кўпроқ зарарланганлигини билиб олиш қийин эмас. Шундай бўлсада, мутахассислар ўша жойларни ўз кўзлари билан кўришни истаб қолишди.

Машина зум ўтмай колхоз марказидан чиқиб кенг дала йўлига тушди. Лекин кўп юрилмади. Лойқа босган жойга етгач шофер машинани четга олди. У ёғига фақат пиёда бориш мумкин.

Тошқин жиловлангач, дарё суви ювиб ўтган пайкалларга бугун қараб бўлмасди. Сув айрим жойларни одам бўйи чуқурликда ўйиб кетган. Бу карталар тошлоқ жой бўлганлиги учун ҳам юзадаги тупроқ ювилгач, тош-шағаллар оқариб қолганди.

Мутахассислар дала айланиб чиқишди. 258 гектар майдон умуман экин экишга яроқсиз бўлиб қолипти. 853 гектар ер эса тошқиндан енгилроқ зарарланибди. Йўл-йўлакай сув шаҳобчаларининг 20 процентини лойқа кўмиб юборганлигини, хўжаликлараро канал ишдан чиққанлигини ўз кўзлари билан кўришди.

— Тошқиннинг ўзи келтирган зарар 3,6 миллион сўмликдан кам эмас,— деди Пискент район партия комитетининг биринчи секретари Акбарали Йўлчиев.— Агар тиклаш ишларини ҳам ҳисобга олсак кўрилган зарар 13,6 миллион сўмликка етиб боради. Асов дарё бизга кўп ташвиш келтирди. Ҳозир офат чекиниб, бироз эркин нафас олаяпмиз, лекин биринчи кунлардаги воқеаларни эсласак ҳали ҳам юрагимиз орқага тортиб кетади.

Ўша куни тушдан кейин райкомга район партия комитетининг барча аъзолари йиғилишган эди. Навбатдаги пленумда қилинадиган докладнинг хомаки варианти муҳокама этилиши лозим эди. Йиғилиш эндигина бошланай деб турганда «Гулистон» колхози раиси Раҳматхон Соипов телефон қилиб қолди.

(Давоми 4-бетда).

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 117 ЙИЛЛИГИГА

БАШАРИЯТ ЙЎЛИНИ ЁРИТМОҚДА

Совет халқи, социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари, халқаро ишчилар синфи, қардош коммунистик ва ишчи партиялари, бутун прогрессив инсоният бугун жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 117 йиллигини нишонлайди. Илмий коммунизм асосчилари К. Маркс ва Ф. Энгельснинг ишончли ва содиқ давомчиси сифатида синфий курашнинг жаҳон майдонига чиққан улуғ доҳий уларнинг революцион таълимотини ҳар томонлама ривожлантирди.

Инсоният тарихида маълум бўлган жуда кўп социал таълимотларнинг биронтаси ҳам ўзининг ижтимоий тараққиётга революцион таъсирининг чуқурлиги билан марксизм-ленинизмга тенглаша олмайди. Бу қонуний бир ҳолдир. Марксизм-ленинизм ҳаётнинг, социал тараққиётнинг энг муҳим талабларига тўла жавоб беради, ҳозирги даврнинг энг илғор синфи — ишчилар синфининг жамиятни эксплуатация ва зулм истибдодидан озод қилиш учун социализм ва коммунизм учун курашида қудратли ғоявий қурол ҳисобланади.

В. И. Ленин К. Маркс ва Ф. Энгельснинг инсоният олдидаги буюк хизматини шунда кўрдики, улар капитализмни иқтисодий, социал ва сиёсий томондан ҳар томонлама таҳлил қилиш негизида пролетариатнинг социалистик жамиятни яратувчи сифатидаги жаҳоншумул-тарихий ролини кўрсатдилар. КПСС Программасида таъкидланганидек, марксизм асосчилари ижтимоий тараққиётнинг объектив қонунларини очдилар, капитализмнинг сўзсиз барбод бўлишини назарий жиҳатдан исботладилар ҳамда пролетариатнинг янги, коммунистик жамият ижодкори эканлигидан иборат жаҳоншумул-тарихий вазифасини асослаб бердилар.

Буюк доҳий В. И. Лениннинг социализм ва коммунизм тўғрисидаги марксча таълимотни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ҳақида гапирганда аввало шуни айтиш керакки, ленинизм бу Карл Маркс ва Фридрих Энгельс таълимотининг янги тарихий шароитларда тўғридан-тўғри давоми ва ижодий ривожланишидир. Ленин замонанинг туб масалаларига жавоб берди, ишчилар ҳаракатини социалистик революция ва социалистик қурилиш назарияси, уруш ва тинчлик проблемаларига муносабатда бўлишнинг илмий системаси билан қуроллантирди.

Шунинг учун ҳам марксизм-ленинизм ягона революцион таълимот деб ҳисобланади. Буюк Ленин томонидан тузилган Коммунистик партия илмий социализмни ишчилар ҳаракати билан бирлаштиришнинг ҳаётий мужассами, назария билан амалиётнинг бузилмас бирлиги бўлди. У марксизм-ленинизм партияси, революцион ҳаракат партияси бўлди, ҳозир ҳам шундай ва бундан кейин ҳам шундай бўлади.

В. И. Ленин янги тарихий шароитларда марксизмнинг барча таркибий қисмлари — фалсафа, сиёсий иқтисод ва илмий коммунизмни ривожлантирди ва бойитди. Жумладан, Лениннинг марксча фалсафага қўшган ҳиссаси революцион назарияни янада ривожлантиришда катта аҳамиятга эга бўлди. Владимир Ильич энг янги табиий-илмий кашфиётларни фалсафий умумлаштириб, марксча фалсафий материализмни XX аср фани даражасига мувофиқ ривожлантирди. Унинг марксча фалсафа бўйича бошқа асарлари каби «Материализм ва эмпириокритицизм» китоби партиявийликнинг, фалсафа, табиатшунослик, умуман фан масалаларини таҳлил қилишга қатъий илмий муносабатнинг тенги йўқ намунаси ҳисобланади. Бу классик асар марксча фалсафа — материалистик назария ва диалектик методни ижодий ривожлантиришнинг ажойиб мисолидир.

Империализм тўғрисидаги назарияни ишлаб чиқишда Владимир Ильич Лениннинг буюк хизмати бор. У ўзининг «Империализм капитализмнинг юқори босқичидир» классик асарида Карл Маркснинг «Капитал»ини янада ривожлантирди ва бу китоб унинг бевосита давоми бўлди. Ленин бу асарда империализмни чуқур марксча таҳлил қилди, уни монополистик, ўлиб бораётган капитализм, капитализмнинг юқори ва сўнгги босқичи деб таърифлади.

Ленин ғоялари барча мамлакатларда ишчилар синфи ва кўп миллионли меҳнаткашлар оммасининг миллий ва социал озодлик учун, империализм ва мустамлакачиликка қарши кураш, озодлик, тинчлик, демократия ва социализм учун курашида байроқ ва дастуриламал бўлди ва бўлмоқда. Шунинг учун ҳам бизнинг давримизда революцион, узлуксиз ривожланаётган илмий коммунистик дунёқараш Ленин номи билан узвий боғлангандир ва ҳақли равишда у марксизм-ленинизм деб аталади. XX аср бошидан бери марксизмни ленинизмсиз тасаввур қилиш мумкин бўлмай қолди. Ленин марксистик дунёқараш дурдонасига катта ҳисса қўшди.

Россиядаги социалистик революция инсоният тарихида янги давр, бутун дунё миқёсида капитализмдан социализмга ўтиш даврини очди, деган ленинча хулоса ўзини тўла исбот этди. Халқаро революцион жараён тўхтовсиз олға бормоқда, унинг доираси тобора кенгайяпти. Фактлар бизнинг давримизда халқаро социализм тарихий реаллик бўлиб, социализм ва коммунизм қураётган мамлакатлар ва биринчи навбатда Совет Иттифоқи жаҳон революцион жараёнини ривожлантиришнинг қудратли базаси бўлиб қолишлиги ҳақидаги марксча-ленинча хулосани тасдиқламоқда.

КПСС ўзининг барча тарихий ишларида буюк марксча-ленинча таълимотга сўзсиз амал қилмоқда. Марксизм-ленинизмга, унинг принципларига садоқат партиямизга коммунизм томон боришнинг ҳар бир босқичида мамлакатимиз олдида кўндаланг бўлиб турган мураккаб проблемаларни тўғри ҳал қилиш имконини бермоқда.

Марксча-ленинча ғоялар дурдонаси ҳозирги шароитларда КПСС ва қардош коммунистик партиялар, бутун дунёдаги марксчи-ленинчиларнинг коллектив куч-ғайратлари билан бойимоқда. Бизнинг партиямиз марксча-ленинча назарияни ривожлантириш бўйича олиб бораётган узлуксиз ишини буржуазия идеологиясининг барча формаларига қарши муросасиз кураш билан узвий боғламоқда. Чунки бу унинг халқаро коммунистик ҳаракат олдидаги ўз интернационал бурчининг энг муҳим қисмидир.

КПСС фаолияти ҳозирги замон ижтимоий тараққиёт, илмий коммунизм назариясининг туб масалаларини дадиллик билан ижодий ҳал қилишнинг намунасидир, у марксча-ленинча позицияда туриб, келажак учун иқтисодий, сиёсий ва назарий вазифаларни белгиламоқда. Бироқ, шуни очиқ айтиш керакки, 70-йиллар ва 80-йилларнинг бошларида назариянинг аҳамияти ҳаётда мавжуд бўлган барча қарама-қаршиликларни аниқ ифодалашдадир, деган ленинча кўрсатма деярли эсдан чиқариб қўйилди. Социализм тўғрисидаги назарий тушунчалар кўп ҳолларда 30—40-йиллар даражасида қолиб кетди. Ваҳоланки, ўша вақтда жамият тамомила бошқа вазифаларни ҳал қилган эди. Ривожланаётган социализм, унинг ҳаракатга келтирувчи кучлари ва қарама-қаршиликлари диалектикаси, жамиятнинг реал аҳволи чуқур илмий тадқиқотлар объектлари бўлмай қолди.

В. И. Ленин коммунизмни фақат китоблар орқали ўрганиш мумкин эмас, масъулиятли ишларни бажармай туриб, масъулиятни тарбиялаш мумкин эмас, деб таъкидлаган эди. Ҳозирги вақтда ана шу кўрсатмаларни халқ хўжалигида, фан ва техникада, билимлар ва маданиятни ўрганишда, мамлакатнинг сиёсий ҳаётида ва уни ҳимоя қилишда амалга ошириш лозим.

Социалистик турмуш нормаларини тиклаш ва янада ривожлантириш беқиёс куч-ғайрат сарфлашни талаб этади, деди М. С. Горбачев. Бугунги кунда барча ғоявий-тарбиявий иш мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш проблемаларини ҳал қилишга йўналтирилиши, ҳар томонлама камол топган шахснинг шаклланишига ёрдам бериши, ҳар бир кишида мустаҳкам гражданлик позициясини, коммунистик ғоявийликни, совет Ватанига, пролетар ва социалистик интернационализмга содиқликни, социалистик турмуш тарзига, бизнинг маданиятимиз ва коллектив ахлоқимизга ёт бўлган барча нарсаларга нисбатан муросасизликни тарбиялашга ёрдам бериши керак. Худди шу мақсадда демократик асосларни янада ривожлантириш, партия ва жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг меҳнат ва истеъмол меъёри устидан назорат қилишдаги, интизом, тартиб ва ахлоқни бузиш ҳолларига қарши курашдаги ролини ошириш даркор.

Тарих жаҳон пролетариати доҳийсининг дадил орзулари рўёбга чиқаётганлигидан далолат бермоқда. Капитал мамлакатларида сиёсий жанглар тинмай давом этяпти, миллий-озодлик ҳаракати миқёслари кенгайиб боряпти. Сўнгги йиллар марксча-ленинча ғояларнинг тантанасидан ёрқин далолат бермоқда. Бу ғоялар қардош социалистик мамлакатлар учун янги жамият қуришда ишончли мўлжал бўлиб хизмат қилмоқда.

Улуғ Октябрь революциясининг 70 йиллиги арафасида турибмиз. Ҳар бир иш жойида ғайрат-шижоатни икки-уч баравар кучайтириш ва бу билан қутлуғ санани муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириш — ҳар бир совет кишисининг ички эҳтиёжи, мамлакатимизнинг қардош халқлари олдидаги ватанпарварлик бурчидир.

Ҳар соҳада В. И. Ленин кўрсатмаларига амал қилиш, шу асосда мамлакат халқ хўжалигини социал ва иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, совет кишиларининг меҳнат, дўстлик ва интернационал тарбиясини кучайтириш, ҳар соҳада ижодий изланишни кенгайтириш, янгиликлар ва илғор ташаббусларни маъқуллаб, кенг оммалаштиришга эришиш, совет халқи олдида турган улкан яратувчилик вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш имконини берадиган барча резервлар ва омиллардан оқилона фойдаланиш керак. Бу бизнинг улуғ доҳий васиятларига амалий жавобимиз бўлади.

В. ШАПОВАЛЕНКО,
тарих фанлари доктори, профессор.

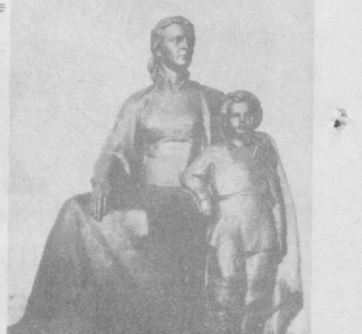

● Мамлакатимизда улуғ доҳий В. И. Ленин ҳаёти ва революцион фаолияти билан боғлиқ жойлар авайлаб сақланмоқда. Суратда: 1870—1875 йилларда Симбирск шаҳрида Ульяновлар оиласи яшаган уйларнинг кўриниши. Бу ерда ҳозир Ленин мемориал қомплекси ташкил этилган.

Н. Дергилев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Большевистик анъана

Шушенсклик деҳқонлар 1922 йилнинг 23 апрелида В. И. Ленин туғилган кунга бағишланган тантанали йиғилишга тўпландилар. Улар шу йиғилишда қарор қабул қилиб, уни телеграф орқали Кремлга йўлладилар. Бу қарорда шундай дейилган эди: «Улуғ тантана, жаҳон пролетариатининг ҳурматли доҳийси туғилган кун шарафига ўтказилган пролетар мажлиси Сизга, Владимир Ильич, Шушенск волости деҳқонлари кучи билан эллик десятина ерга дон экиш кўринишида бўлган исми ёзилган совғани тақдим этади...»

Сибирь даласи. Оддий дала. Қуёш ерни қиздиради. Дала тепасида қушлар чуғурлайди. Лекин бу дала ҳар ҳолда ўзгача, алоҳида дала.

Шушенсклик деҳқонлар бундан 65 йил илгари баҳорнинг очиқ кунларидан бирида бу ерга келиб, ерга уруғ сепдилар. Бу коллектив хўжалик юритиш томон қўйилган дастлабки қадам бўлди. Кузда ҳосилни йиғиб олдилар. Ҳар десятина ердан юз пуддан дон етиштирилди. Унинг ҳаммаси Волга бўйига оч болаларга юборилди. Ўшандан буён бу дала Ленин даласи деб аталадиган бўлди.

Ҳозир ҳам Шушенскнинг энг яхши механизаторлари ҳар баҳорда экиш ишларини Ленин даласидан бошлайдилар. Бу большевистик анъананинг тарихи шундай.

ҚАДРДОН ЗИЁРАТГОҲ

Ленинские Горки... У ҳар бир совет кишиси учун, жаҳондаги барча мамлакатлар меҳнаткашлари учун қадрдон ва яқин зиёратгоҳ ҳисобланади. Коммунистик партия ва совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин шу ерда яшади, ишлади ва дам олди, ўзининг оғир касаллик кунларини шу ерда ўтказди, унинг юраги шу ерда уришдан тўхтади.

Ҳар куни ёзда ва кузда, эрта баҳор ва қишда Горкига томон автомашиналар оқими тўхтовсиз оқади. Бу ерга Ватанимизнинг барча бурчакларидан, чет эллардан кексалар ва ёшлар узлуксиз келиб туришади, улуғ доҳий ҳаёти ва фаолиятини акс эттирувчи нарсаларни ўз кўзлари билан кўришга ошиқадилар. Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, худди шу ерда халқимизда Ленин билан маслаҳатлашишга бўлган ички эҳтиёж йилдан йилга ошиб бораётганлигини, ҳар қандай катта ва майда ишларда ҳам ундан намуна олишга интилиш кучаяётганлигини ҳис қиласан.

...Умри асрларга тенг қарағайлар сокин кўкка бўй чўзган. Улар неча ўн йиллардан бери В. И. Ленин сўнгги йўлга узатиб қўйилган кўчанинг икки томонида саф тортиб турибди.

Ўтган асрнинг охирлари учун типик ҳисобланган кўп устунли оқ уй ўтмиши ҳақида 1917 йилгача нималар маълум эди? Фақат бу ерда Савва Морозовнинг тул қолган хотини сўнгги ҳаётини ўтказганлиги, сўнгра барон Рейнбот яшаганлиги маълум эди, холос. Лекин ишчилар ва деҳқонлар ҳокимияти бошқача йўл тутди...

Владимир Ильич Горкига биринчи бор 1918 йилнинг 25 сентябрида, аксилинқилобчи Каплан ўқидан оғир жароҳатлангандан сўнг келган эди. Ўша вақтда у кичиккина шимолий флигелда бутун оиласи билан яшай бошлади. Бу ерда Лениннинг «Пролетар революцияси ва ренегат К. Каутский» китобининг катта қисми ёзилди.

Шимолий флигелнинг зали экспозициясида рассом Н. Сисоевнинг «В. И. Ленин ва Н. К. Крупскаянинг Горки қишлоғига келиши» картинаси осиғлиқ турибди, доҳийнинг 1921 йилнинг 9 январида шу қишлоқ деҳқонлари билан учрашуви тўғрисида ҳикоя қилувчи ҳужжатлар ҳам шу ерга қўйилган.

«Асрий муҳтожликдан қандай қилиб қутулиш мумкин?» — атрофдаги деҳқонларни қизиқтираётган энг асосий масала шу эди. Владимир Ильич уларга шундай сўзлар билан жавоб берди: бирлашиш керак. Шу вақтгача кечириб келган ҳаётимиздан бошқача — янгича яшаймиз, ҳаммасини меҳнат енгади! Улуғ доҳийнинг бу сўзлари партиямизнинг қишлоқдаги фаолияти учун программа бўлиб қолди.

В. И. Ленин деҳқонларнинг илтимосларига жуда эътибор билан муносабатда бўларди. У Горкида доклад қилиб бўлгандан кейин деҳқонлар қишлоқни электр нури билан ёритишда ёрдам беришни илтимос қилдилар. Орадан кўп ўтмай қишлоқликлар хонадонларида Ильич чироғлари ёқилди. Ҳикоя қилишларича, кунлардан бир кун шу ерлик деҳқонлар Лениндан ҳавзани балиқ етиштириш учун беришни илтимос қилдилар. Уларнинг илтимослари шу заҳотиёқ қондирилди.

Кишиларга нисбатан ғамхўр Ильич ҳамма жойда қаттиқ тежамкорлик бўлишини талаб қилар, ўзи ва оиласи ҳақидаги у ёки бу ғамхўрликни нотўғри ва ортиқча чиқим деб ҳисобларди. Шунинг учун ҳам унинг оиласи ҳатто дастлабки йилларда кичик Шимолий флигелда яшади. Фақат саломатлиги ёмонлашиши муносабати билан врачларнинг талаби бўйича 1921 йилнинг иккинчи ярмида Ленин катта уйга кўчиб ўтди.

Н. К. Крупская ўз эсдаликларида шундай ёзади: «...уй яхши қурилган, айвонлари ва ваннаси бўлиб, электр билан ёритилар, ошхона жиҳозланган, ажойиб боғи бор эди... Вазият одатдан ташқари эди. Биз оддий квартираларда, арзон турадиган хоналарда ва арзон турадиган чет эл пансионатларида яшашга ўрганганмиз ва Рейнбот уйида нима қилишни билмас эдик. Энг кичик хонани танладик. Шу хонага кўчиб кирдик. Ильич унда орадан 6 йил ўтгач вафот этди. Бироқ, бу кичик хонанинг ҳам 3 та катта ойнавандли деразаси ва 3 та тошойнаси бор эди. Биз бу уйга аста-секин кўникдик... Сўнгра Горки Ильичнинг ёзги доимий қароргоҳи бўлиб қолди. Ва у секинлик билан «ўзлаштирилди», ишли дам олишга мослаштирилди».

МОСКВАДАН ХАТ

Надежда Константиновна «ишли дам олиш» иборасини тасодифан ишлатмаган. Ленин ишсиз, машғулотсиз кунни кўз олдига келтиролмасди, унинг тафаккури тўхтовсиз ишларди. У партия ва совет ҳукуматининг раҳбари сифатида сиёсий, давлат ҳаётига оид кундалик масалаларни ҳал қилишдан ташқари муҳим назарий проблемаларни ишлаб чиқишни узлуксиз давом эттирди.

Уй-музейга қўйилган ва В. И. Лениннинг ҳаёти ҳамда фаолиятини акс эттирган ҳужжатлар, қўлёзмалар, фотосуратлар, картиналар, ҳайкаллар доҳий образини тушуниш имконини беради. И. Андреев, М. Манизер ва бошқа лениниана муаллифлари ҳайкалларининг ҳаммасида Владимир Ильич зўриқиб ишлаётгани, дам олиб, фикр юритаётгани акс этган. Бу ерга қўйилган ҳужжатлар доҳийнинг зўр матонат билан ишлаганлигидан далолат беради. В. И. Ленин Горкида қатор мақолалар ёзди, партия XXI съездига тайёргарлик кўрди.

Бироқ Ленин фақат доим иш билан банд бўлган, эрта тонгдан кечгача ёзув столи ёнида ўтирган, деб хулоса чиқариш асло мумкин эмас.

У қувноқ ва ҳаётни севувчи, дўстлар суҳбатини ёқтирувчи инсон бўлган, деб эслайди у ҳақда М. И. Ульянова. Лекин Ленин ҳаммадан ҳам кўра табиатни севган. Ўрмонда ва боғда сайр қилиш унинг учун энг яхши дам олиш ҳисобланган.

Владимир Ильич бутун ҳаётини меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун курашга бағишлади. Горкидаги мемориал музейнинг В. И. Ленин иш кабинетида 1924 йилги йиртма календарь осиғлиқ турибди. Ильич эрталаб кабинетига келиши билан одати бўйича дастлаб календарь варағини йиртиб оларди. Вақт ўтиб сарғайиб кетган календарь варағида «1924 йил 21 январь. Душанба» сўзлари ёзилган. Календарнинг бу варағи йиртилмай қолди. Чунки шу куни улуғ доҳий ҳаётдан кўз юмган эди.

...Халқда ким ўз ҳақида яхши ёдгорлик қолдиришни истаса дарахт экиши, боғ яратиши керак, дейилади. 1923 йилнинг кузида Горкига В. И. Лениннинг ҳузурига Глуховлик ишчилар делегацияси ташриф буюрди. Улар Владимир Ильичга 12 минг нафар ишчи имзо чеккан табрикномани келтирдилар ва 18 дона олча кўчати экдилар. Ўшандан бери ҳар баҳор шу олча дарахтлари оппоқ гулга бурканади.

А. СУХОНОС,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

ИЛЬИЧНИНГ НОМАЪЛУМ ТАХАЛЛУСИ

Ҳозиргача Владимир Ильичнинг 160 дан ортиқ тахаллуси маълум. Лекин ҳамон янгилари топилиб турипти. Яқинда тахаллусларининг яна бири аниқланди. Саратов область давлат архивида Авель тахаллусли кимсанинг Гомер асарлари қаҳрамонларидан бири Аяксга юборган хати муттахассисларни қизиқтирди. Бу хат Петербургдан Астраханга юборилган бўлиб, йўлда чоризм охранкаси томонидан ушлаб қолинган эди. Ҳамма гап шундаки, хатни юборган ва уни олувчи большевиклар бўлиб, полиция уларни яхши биларди. «Авель» Авель Сафронович Енукидзе бўлиб, «Аякс» Степан Георгиевич Шаумяннинг тахаллуси эди.

А. Енукидзенинг С. Шаумянга юборган бу ва бошқа айрим мактубларида «Илиада»дан яна бир персонаж исми — жангларда ботир, доно маслаҳатчи, қўрқмас Ахилл исми ҳам учрайди. Енукидзе 1914 йилнинг бошида ўз дўстига юборган хабарда шундай сўзлар бор эди: «Ахиллнинг хатларини юборганинг учун сенга катта раҳмат». Бу хат 1913 йилнинг 6 декабрида (янги ҳисоб бўйича) Краковдан Астраханга Шаумянга юборилган эди. Унинг тагида «Сизнинг В. И.» имзо турарди. Бу вақтда Владимир Ильич Краковда турарди.

1914 йилнинг 22 январида астраханлик жандарм полковниги полиция департаментига хабар юбориб, «Ахилл» «Ленин бўлса керак» деб тахмин қилади. Унинг тахмини тўғри эди. Владимир Ильичда «Ахилл» таҳаллуси қандай пайдо бўлган?

1911 йилда большевиклар Шаумян ва Енукидзе Боку турмасига ташланган эди. Камерада Енукидзе Шаумянга «Илиада»ни совға қилди. У томга шундай ёзув битган эди: «Аякс — Теламонидга». Кўп ўтмай «Аякс» тахаллуси Степан Георгиевичники бўлиб қолди. 1912 йилнинг февралида маҳбусларга В. И. Лениндан хабар етиб келди. Владимир Ильич шундай ёзган эди: «Қадрли дўстим Авель!... Қўлингизни қаттиқ сиқиб қоламан ва ҳозирги турган жойингизда узоқ вақт қолиб кетмассиз деб умид қиламан». Тахминан худди шу вақтда «Илиада»нинг қаҳрамонларидан завқланган маҳбуслар Ленинни Ахилл деб Гомер улуғлаган қаҳрамон номи билан атаган бўлишлари мумкин.

САККИЗ МИЛЛИОН... МУШТОҚ НИГОҲЛАР

Владимир Ильичнинг барҳаёт сиймоси бугунги ва келажак авлодлар дилидан бир умр ва абадий жой олган. В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали доҳий таваллудининг ана шу муборак айёмида айниқса, гавжум бўлишининг боиси ҳам шундан. Мана, ҳозиргина музейда бевосита В. И. Ленин ҳузурида Фрунзе райони ва Тошкент хореография билим юртидан келган бир группа ёшларга комсомол билетлари топширилди. Улар аъзолик билетларини қабул қилиб олишар экан, Ленинддай яшаш ва ишлашга, курашиш ва меҳнат қилишга тантанали ваъда беришди.

Музейнинг бошқа бир залида пионер ва ўқувчиларнинг партия ва меҳнат ветеранлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлари бўлиб ўтди. 23 апрелда музейда В. И. Ленин номидаги педагогика билим юрти ҳамда комсомол оқсоқолларининг уч авлод учрашувларини ўтказиш мўлжалланган. Бундай учрашувлар ҳар йили ўтказилиб турилади. «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари, коммунистик меҳнат илғорлари, зарбдорлар, партия ва комсомол ходимлари музейнинг Ҳурмат китобига ўз имзоларини қўйишади. Доҳий ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ тарихий ҳужжатлар билан танишиб, экспонатларни томоша қилишади.

— В. И. Ленин Марказий музейини шу кунгача 8,5 миллион киши келиб кўрди, — дейди музей директорининг ўринбосари Лобочевский.— Бу республика меҳнаткашларининг буюк инсонга бўлган чексиз меҳр-оқибатлари намунасидир.

Ҳ. СОТВОЛДИЕВА.

В. И. ЛЕНИН Марказий музейининг Тошкент филиали залларида.

Р. Шожалилов фотолари.

600 МИЛЛИОН НУСХАДАН ОРТИҚ

● СОВЕТ ҳокимияти йилларида мамлакатимизда улуғ доҳий В. И. Ленин асарлари 16 минг мартадан ортиқ 122 тилда нашр этилди. Шу жумладан, СССР халқларининг 68 тилида ва чет мамлакатлар халқларининг 54 тилида босиб чиқарилди. Уларнинг жами тиражи 600 миллион нусхадан кўпроқни ташкил этди.

● БИЗНИНГ мамлакатимизда Ленин асарлари тўпламлари 1924 йилдан чиқарила бошланди. 1924 йилдан 1985 йилгача унинг 40 томи нашр этилди. Асарлар тўпламларида В. И. Ленин ҳужжатларининг дастлабки нашри амалга оширилган, унинг ижодий лабораторияси очиб берилган.

● 1986 йилнинг апрелида Афинада В. И. Ленин тўла асарлари тўпламининг грек тилидаги сўнгги томи босмадан чиқарилди. Бу ишга 60 йилларнинг ўрталарида киришилган эди. Нашр этиш ишлари «қора полковниклар» фашистик хунтаси давлат тепасига келганида тўхтатиб қўйилган эди.

● МОСКВАДАГИ «Прогресс» нашриёти В. И. Лениннинг монгол тилидаги 12 томлик «Сайланма асарлари»нинг 1-томини нашрдан чиқарди. Барча 12 томни 1987 йилда — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига чиқариш назарда тутилган. Бу нашрга Лениннинг 230 дан ортиқ асарлари киритилган.

ҚЎШИҚНИ ЖОН-ДИЛДАН СЕВАРДИ

Инсон ўз ҳаётини музикасиз тасаввур қилолмайди. Куй таралган жойда қалблар илҳомга тўлади. Ёрқин эҳтирослар юзага келади. Музика кишиларни яшашга, курашга, завқланишга чорлайди.

Доҳиймиз В. И. Лениннинг музика санъатига бўлган муносабати ҳаммага намуналидир. У муҳим давлат ишлари билан нақадар банд бўлишига қарамай театрга бориш, ўзи ёқтирган музикаларни тинглаб завқ олиш учун ҳамиша вақт топарди. Доҳий машҳур композиторлар Римский-Корсаков, Бородин, Моцарт, М. Глинка, М. А. Бетховенларнинг асарларини катта иштиёқ билан тинглар эди.

Кичик Володянинг қалбида музикага муҳаббат уйғотган унинг онаси бўлди. У фортепьянони яхшигина чала олар эди. Ҳамжиҳатлик ва дўстлик ҳукмрон бўлган Ульяновлар оиласида тез-тез музика садолари ва қўшиқлар янграб турарди.

Владимир Ильич анча ёқимли овозга эга бўлиб дўстлари билан жўрликда куйлашни хуш кўрар эди. У пролетариатнинг гимнига айланган «Интернационал», халқини ўз эркини ҳимоя қилишга чорловчи «Марсельеза», яқин сафдоши — революционер ва олим М. Кржижановский томонидан русчага ўгирилган «Варшавянка»ларини севиб куйлар эди.

Н. ИНОҚОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист.

• Чигит экиш кундалиги

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 21 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда экилган майдон, учинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Экиш планига нисбатан процент ҳисобида)

Коммунистик	—	92,1
Ўрта Чирчиқ	—	75,3
Бекобод	4,0	67,9
Янгийўл	1,3	58,6
Чиноз	5,2	56,0
Оққўрғон	—	48,1
Ғалаба	—	45,6
Пискент	1,1	40,9
Бўка	—	39,4
Область бўйича:	1,4	55,1

ДАЛА ШИЙПОНЛАРИ РЕМОНТДАН ЧИҚДИ

КАЛИНИН районидаги Назарбек совхозида мавжуд 12 та дала шийпони Назир Маҳмуджонов бошчилик қилаётган қурилиш бригадаси томонидан сифатли ремонтдан чиқарилди. Совхоз рассоми Маҳмуд Султонов уларни безаб берди.

Ҳар бир дала шийпонида бригадаларнинг йиллик социалистик мажбуриятлари, майдони, экин турлари ва социалистик мусобақа шарт-шароитлари акс этган стендлар ташкил этилди.

Ш. ҲАМРОЕВ.

ЧОРВАЧИЛИКДА ПУДРАТ

ФОЙДА КЕЛТИРА БОШЛАДИ

ҒАЛАБА районидаги Калинин номли совхозда чорвачилик яқин-яқинларгача зарарли тармоқ эди. Хўжалик раҳбарлари, мутахассислари чорвачиликни ривожлантириш учун астойдил ҳаракат қилдилар. Фермада ишни янгича ташкил этишга алоҳида эътибор берилди. Чорвадорларнинг таклифи билан ферма пудратга ўтказилди. Мана ўтган қисқа вақт ичида зарбдор тармоқда сезиларли ўзгаришлар бўлди. Чорвачилик илгари зарар келтираётган бўлса, эндиликда ундан фойда олинмоқда. Яқинда жамоатчи мухбиримиз, Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитетининг мутахассиси Й. Мансуров шу совхоз директори Т. ИСКАНДАРОВдан хўжаликда чорвачиликни ривожлантиришдаги ишлар тўғрисида гапириб беришни илтимос қилди.

ДАДИЛ айтиш керакки,— деди Т. Искандаров,— ишда янгиликни жорий этиш, меҳнатнинг прогрессив усулларини кенг қўллаииш, инсон омили ролини ошириш муваффақиятлар гарови эканлигини ҳозирги ишларимиз тўла тасдиқламоқда.

Бир неча йилдан буён рентабелсиз бўлиб келган чорвачилигимиз звено ва оила пудратини қўллаш туфайли даромадли тармоққа айланди. Бизнинг иш усулимиз жуда оддий. Масалан, фермамизда соғин сигирларни, бўрдоқига боқиладиган молларни ва туғуруқхона бўлимидаги сигирларни алоҳида-алоҳида звенолар-нинг аъзолари парвариш қилишмоқда. Бизда ҳам звено, ҳам оила пудрати асосида иш юритилмоқда. Мана, меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив усули бўлган оила пудрати асосида ишлаётган Юнусбековлар оиласининг ўтган йилги меҳнат натижаларига назар ташланг.

Шартномага кўра Қурбон Юнусбеков, унинг хотини Марям Юнусбекова ва жияни Жумабой Умурзоқов — уч кишига йил бошида 14 та соғиладиган (янги туққан) сигир ва 56 та бўғоз сигир бириктилди. Совхоз маъмурияти шартномада кўрсатилганидек пудратчиларни бино, белгиланган рацион бўйича озуқа, техника билан таъминлади. Молларга ветеринария хизмати кўрсатиш, маданий-маиший хизматни ҳам совхоз ўз зиммасига олди. Иш ҳақи учун ажратилган маблағ ҳисобидан аванс маош белгиланди. Оила аъзолари молларни боқиш ва ўстириш бўйича барча ишлар комплексини мутахассислар томонидан тавсия этилган технология асосида, иш жойида санитария-гигиена қоидаларига амал қилган ҳолда олиб бордилар.

Дастлабки кунларданоқ улар ишни оқилона ташкил этишга ҳаракат қилишди. Ўзларига ажратилган маблағни тежаб-тергаб сарфлашди. Бажарилаётган ишларнинг сифати, миқдорини ҳам ўзлари назорат қилиб боришди. Барча мажбуриятларни тўлиқ бажарган оила аъзоларининг ҳар бири бир ойда сут етиштириш учун 39 сўм 95 тийин, молларнинг суткалик нормал семирганлиги учун 222 сўм 39 тийиндан, соғлом олинган бузоқ учун 39 сўм 90 тийиндан, жами 287 сўмдан ортиқ аванс маош олиб боришди. Йил охирида пудратчи оила аъзоларининг иши сарҳисоб қилинди. Улар 45 тоннадан ортиқ сут соғиб олдилар, 286 бош соғлом бузоқни совхозга топширишди. Молларни йил давомида 11,7 тонна семириши таъминланди. Шундай қилиб, ишнинг пировард натижасига кўра оила аъзолари 14 минг 749 сўм қўшимча даромад қилишди. Ҳар бир кишининг ўртача ойлик маоши 410 сўмданга тўғри келди. Юнусбековлар оиласи ажратилган ресурслардан самарали фойдаланиш ҳисобига кўплаб озуқани тежаб қолдилар. Шунингдек ферма ичидаги ишларни бажаришда, озуқани ташиб келтиришда ва бошқа юмушларда от-аравадан фойдаланиб, ёнилғи-мойлаш материалларини иқтисод қилишга эришди.

Ёш молларни ўстириш ва бўрдоқига боқиш звеносига Раҳмат Бафоев бошчилик қилади. Улар ҳам олти киши пудрат асосида ишлаб, юқори натижага эришдилар. Бу звенода ҳар бир кишининг ўртача ойлиги 407 сўмданга тўғри келди.

Соғин сигирлар звеносида уч механизатор, бир слесарь, беш молбоқар ва ўн икки сут соғувчи ҳаммаси бўлиб, 21 киши ишлайди. Улар ўтган йили ҳар ойда ўртача 238 сўмдан маош олишди.

Янгича ишлаш туфайли хўжалигимизда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кескин ортди. Масалан, ўтган йили давлатга пландаги 690 тонна ўрнига 757 тонна сут сотилди. Ҳар бир сигирдан 2300 килограмм ўрнига 2525 килограммдан сут соғиб олинди. Топшириқдаги 285 бош ўрнига 286 бош соғлом бузоқ ўстиришга қолдирилди. Молларнинг ўртача суткалик семириши 434 граммни ташкил этди. Бу нормадагидан 150 грамм ортиқдир. Энг муҳими чорвачилик совхозимиз учун зарарли тармоқдан фойдали соҳага айланди. 1986 йилда чорвачиликдан 76 минг сўм соф фойда олдик.

Албатта, бу ютуқларда озуқа базасининг мустаҳкамланиб бораётганлиги, партия XXVII съезди қарорлари асосида ишлаб чиқаришда инсон омили ролини ошириб бораётганлигимиз, ферма меҳнаткашлари тўғрисида доимий ғамхўрлик кўрсатилаётганлигининг ҳам катта самараси бор.

Фермамиздаги чорвадорлар уйида аёллар учун алоҳида дам олиш, гигиена хонаси, душхона, медпункт мавжуд. Ферма ошхонасида мазали ва арзон иссиқ овқат тайёрланади. Шу йил бошидан бошлаб касаба союз ташкилотининг қарори билан чорвадорлар ошхонасидаги овқатларнинг нархи 50 процент арзонлаштирилди.

Ҳафтанинг ҳар чоршанба куни қишлоқ участка врачи фермага келиб, кишиларнинг саломатлигидан хабар олади, тегишли маслаҳат ва ёрдамини беради. Фермамизда тез орада махсус физиотерапия хонаси ишга туширилади. Янги ҳаммом қурилмоқда.

Совхозимизда чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Мусобақага ҳар ўн кунда якун чиқарилади. Ғолиблар рағбатлантириб борилмоқда.

Ўрни келганда шуни ҳам айтиш керакки, фермамизда ҳали ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар ҳам бор. Масалан, чорвадорларимиз район савдо тармоғи вакилларининг хизматидан қониқмаяптилар. Совхоз магазинидан зарур буюмларни тополмайдилар. Айниқса, болаларнинг кийимлари танқис. Фермага кўчма магазинлар деярли келмайди. Район ва область савдо бошқармасидан бизнинг чорвадорларимизга савдо хизмати кўрсатишни яхшилашларини илтимос қилардик.

Ишни янгича ташкил этаётган ва илғор технологияларни қўллаётган чорвадорларимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда давлатга 750 тонна сут, 90 тонна гўшт етказиб бериш, чорвачиликдан ўтган йилдагига қараганда кўпроқ даромад олиш мажбуриятини қабул қилдилар. Ишни ана шунга яраша олиб бораётган ферма ходимлари кундан-кунга чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириб бормоқдалар.

ОРТИҒИ БИЛАН

Паркент районидаги «Навбаҳор» совхозида қўзилатиш мавсуми самарали ўтмоқда. Жумладан, Малик Тошев бошлиқ отарда совлиқлардан қўзи олиш плани ортиғи билан бажарилди. 263 бош она қўйдан ҳозиргача 252 бош ўрнига 255 бош соғлом насл олинди.

Отар коллективи айни кунларда зиммага олинган 280 бош қўзи олишдек социалистик мажбуриятини ҳам бажариш учун астойдил ҳаракат қиляпти.

М. МИРКОМОЛОВ.

МУСТАҲКАМ АЛОҚАДА

АВТОМОБИЛЬ, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишчилари касаба союзи область комитетининг Президиумида «Тармоқ корхона ва бирлашмаларининг маҳсулоти давлат қабулига топширила бошлаганлиги муносабати билан касаба союз ташкилотлари зиммасига юкланадиган вазифалар» масаласи кўриб чиқилди.

Корхоналарда олиб борилаётган ташкилий, тушунтириш ишларига амалий ёрдам тариқасида область касаба союз комитетида ишчи группалари ташкил қилинди. Меҳнат коллективларининг ҳар бири —«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи», «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ташсельмаш», «Чирчиксельмаш» заводларига область касаба союз комитети Президиуми аъзолари бириктириб қўйилди. Таъминотчи-ҳамкор корхоналар маҳсулоти сифатини яхшилаш мақсадида цехларда сифат группалари ташкил қилиш тўғрисида кўрсатма берилди. Сифат группалари тўғрисидаги қонун бирқанча нусхада кўпайтирилиб тармоқнинг барча бирлашма ва корхоналарига тарқатилди.

«Ташсельмаш» заводидан ўрнак олиб ишчиларнинг ҳар бирига давлат қабули шароитида қандай меҳнат қилиш кераклиги ҳақида эслатма тарқатилди. Барча цехларда давлат қабулининг касаба союз ташкилотлари тузилди. Улар корхона касаба союз комитети билан мустаҳкам алоқада ишлайди, касаба союз аъзоларининг барча имтиёзларидан фойдаланади.

Корхоналарда давлат қабули жорий қилинганлиги ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга сезиларли таъсир кўрсатди. Бугунги кунда давлат қабулига тақдим қилинаётган маҳсулотнинг 70—80 проценти биринчи тақдимда қабул қилиб олинаяпти. Лекин хулоса чиқаришга ҳали эрта: ҳали техника контроли бўлими ходимлари лозим даражада мустақиллик кўрсата олмаяптилар, баъзан жойларда синов стендлари, ўлчов асбоблари етишмайди, ишчиларнинг барчаси ҳам ўз ишларини қайта қуриб олганлари йўқ. Область касаба союз комитети тушунтириш ишлари олиб бориш касаба союз активи ўқишини ташкил қилишда техника интизомига албатта риоя қилишни таъминлашни бугунги ўз вазифаси деб билади.

Тармоқ корхоналарининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига ҳар кварталда якун ясаб боряляпти. Унинг шартлари ўн уч асосий кўрсаткични шунингдек, товар маҳсулотининг умумий ҳажмидаги олий сифат категорияли маҳсулотнинг солиштирма оғирлигини ҳам ўз ичига олади. Бир вақтнинг ўзида область касаба союзи ташаббуси билан «Сифат аъзочиси», «Аъло сифат бригадаси, участкаси» номини олиш учун ҳам социалистик мусобақа авж олдирилди. Ҳозирнинг ўзида ўн беш бригада шахсий сифат тамғаси билан ишлаяпти. Уларнинг меҳнатига давлат қабули вакиллари ижобий баҳо беришяпти.

Шу билан бирга сифатга бўлган талабнинг ортганлиги сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулот солиштирма оғирлигини «Тошкент трактор заводи» 18,5 процентга камайтирди. Область комитети буни жиддий ҳол деб билади ва мавжуд камчиликларни бартараф қилиш чораларини кўради.

КПСС XXVII съезди сифат муаммосини муҳим сиёсий вазифалар қаторига кўтарди ва бутун эътиборни жаҳон миқёсидаги энг юксак ютуқлар даражасига эришишга қаратди.

«Ташсельмаш» заводи коллективи мамлакат пахтакорларини ишончли ва такомиллашган пахта териш машиналари билан таъминлашга даъват этилган. Ҳозир чиқарилаётган техника эса қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига жавоб бера олмайди. Бугунги кунда пахта териш машиналарининг янги юксак даражада такомиллашган конструкциялари йўқлиги туфайли завод коллективи олдига мавжуд машиналарнинг ишлаб чиқариш сифатини ошириш вазифаси қўйиляпти.

Давлат қабули: ИШЛАР ҚАНДАЙ БОРЯПТИ?

Тошкент тракторсозлари саккиз ойдан бери давлат қабули шароитида ишлашяпти. Бу озмунча вақт эмас. Лекин ҳамон стандартдан чекинишнинг янги-янги сабаблари очиляпти. Давлат қабули вакиллари тавсияси билан 20 дан ортиқ контрол асбоблари, 17 та синов ва контрол стендлари, 130 дан ортиқ автомат ва ярим автомат жиҳозлар жорий қилинди. Агар ўтган йилнинг ноябрь-декабрь ойларида маҳсулотнинг 70 проценти биринчи тақдимда қабул қилиб олинган бўлса, январь ойида бу кўрсаткич 75 процентга етди.

— Техника контроли ходимлари давлат қабулини тобора чуқурроқ тушуна бошлашди,— дейди термогальваника цехи бошлиғи Д. А. Андреев.— Ҳозирнинг ўзида бизнинг цехга стандарт талабларига жавоб бермайдиган материалга йўл беркитиб қўйилган.

Бирлашмада техника тараққиёти мактаби ташкил қилинди.

— Бундай мактабларнинг ташкил қилиниши ижрочиларнинг техник саводсизлигига барҳам беради.— деди 4-цех катта мастери Х. Искандаров.— Бизнинг ишчиларимиз бу машғулотларга бажонидил келишяпти.

Албатта, лекциядаги назарий фикрни амалда татбиқ қилиш осон эмас. Кўп йиллар давомида ишчилар онгига сингиб кетган чамалаб ишлаш одати ана шу назарий билимларни ишга, амалда тадбиқ қилишга ҳалал бериб келяпти. Лекин ўша ишчилар ҳам кун сайин бугунги кунда эскичасига ишлаш мумкин эмаслигини чуқурроқ тушуниб боришяпти.

Бу борада босилган муҳим қадамлардан бири браккасифатсиз маҳсулотга ишончли тўсиқ қўйувчи давлат қабули хизматининг жорий қилинганлиги бўлди.

1986 йилнинг январь ойида корхонада браклар ҳисобига 49,8 минг сўм ёки ишлаб чиқариш таннархининг 0,54 проценти йўқотилган бўлса, 1987 йилнинг январь ойида бу кўрсаткич 35,8 минг сўмни ёки ишлаб чиқариш таннархининг 0,44 процентини ташкил қилди. Кўриниб турибдики, браклар ҳисобига кўрилаётган зарар сезиларли даражада камаяпти.

Давлат қабули ишлаб чиқаришнинг фақат салбий томонларини очибгина қолмади, ҳар бир ишчининг ўз вазифасига онгли муносабатда бўлишига ҳам йўл очиб берди. Мисол учун, Дмитрий Атаманов бригадаси брак маҳсулотни аниқлаб бўш вақтларида уларни ўзлари тугатишган. Технологияни пухта ўрганиб чиқиб, ўз ишларини қайта қуришди. Шунингдек, маъмуриятдан бошқалар ишлаб чиқараётган комплектловчи деталлар сифатини контрол қилишни кучайтиришни талаб қилишган.

Бошқа бир мисол: 2-цехнинг автомат участкасида ишчилар бугунги талаб даражасида маҳсулот ишлаб чиқариш имконини бермайдиган станокда деталь тайёрлашдан бош тортишган. Натижада станок капитал ремонтга жўнатилди.

Бундан ташқари, ишлаб чиқаришнинг юксак даражада маданиятли ташкил қилиниши сифат учун гаров бўлиб хизмат қилиши барчага маълум. Лекин бу масалага барча ҳам бирдек муносабатда бўла олмаяпти. Баъзи жойларда ўрнак қилиб кўрсатгулик бўлинмалар билан бир қаторда, хўжасизлик ва интизомсизлик ҳукм суриб келаётган, ишлаб чиқариш маданияти ниҳоятда паст бўлган цехлар ҳам бор. Лекин ҳозирги кунда бу масалаларнинг бари ҳал қилиняпти.

«Узбексельмаш» заводида ҳам янги йилнинг дастлабки кунларидан давлат қабули жорий қилинди. Дастлаб ишлаб чиқаришда баъзи чалкашликлар, узилишлар содир бўлди. Давлат қабули раҳбари Х. З. Умаровни илгариги бош инженер ўринбосари вазифасида ишлаган пайтларидан билган баъзи кишилар эски қадрдонлари ошначилик қилар деган хаёлга ҳам боришди.

Лекин бундай бўлмади. Давлат қабули вакиллари қаттиқ талаб билан иш бошлашди. Январнинг биринчи декадасида 300 минг сўмлик маҳсулот қабул қилинмади. Бундай ҳолда план барбод бўлиши аниқ эди.

Албатта, тармоқ касаба союз комитети четда қолмади. Биз бу масалани илгарироқ ҳар бир цех касаба союз ташкилотида муҳокама қилган эдик. Партия-хўжалик активининг мажлиси ўтказилиб касаба союз ташкилотларининг давлат қабулига тайёргарлик бўйича амалга оширишлари керак бўлган энг муҳим тадбирларининг бажарилиши назорат остига олинган эди. Биз хотиржам эдик. Чунки корхонада шу вақтгача ҳам маҳсулотнинг 75 проценти давлат қабулига топширилган ва дастлабки синовларга бардош бера олган эди.

Лекин биз қилинган ишга ортиқча баҳо бериб юборганмиз шекилли, механика цехи токари Владимир Раевский билан бўлган суҳбатдан кўпчилик деталлар стандарт талабларга жавоб бермаслиги маълум бўлди. Биз, цех участка коммунистлари, давлат қабули вакиллари билан суҳбатлашдик. Биринчи навбатда технологияни бугунги кун талаблари даражасига кўтариш лозимлиги маълум бўлди. Юзага келган вазиятдан чиқишнинг аниқ йўллари белгилаб олинди. Ишни ташкил қилишдаги камчиликлар бартараф қилинди.

Умуман, тармоқ корхоналарида давлат қабули шу тариқа «ўсиб-улғаймоқда». Бу йўлда муваффақиятлар ҳам, муаммо ва тўсиқлар ҳам учрамоқда. Улар бартараф этилмоқда, давлат қабули суръатни муттасил оширяпти.

А. МИРЖАЛИЛОВ,
автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишчилари касаба союзи область комитетининг секретари.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲАМОН ЎЗГАРИШ ЙЎҚ-КУ!»

13 ЯНВАРЬ, 1987 ЙИЛ.

Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда қурилаётган 400 бошга мўлжалланган чорвачилик комплекси қурилиши кейинги вақтларда негадир ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги танқид қилинган эди.

Мақолага район Советн ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. Кимдан жавоб олинди. Унда 1 миллион 123 минг сўм маблағ ажратилган бу чорвачилик комплексининг қурилиши 1982 йилда бошланганлиги айтилади. Объектни фойдаланишга топшириш учун «Промжилводстрой» трести қурувчилари яна бу ерда 200 минг сўмлик иш бажаришлари лозим.

Колхоз правлениеси ва район агросаноат бирлашмасининг айби билан техник ҳужжатларни расмийлаштириш, фермани электр энергияси билан таъминлаш, ажратилган маблағнинг ўз вақтида берилмаслиги сабабли қурилишни туғаллаш белгиланган муддатдан чўзилиб кетган. Район Советининг қарори билан чорвачилик комплекси қурилишига совуққонлик билан қарагани учун Свердлов номли колхоз правлениесининг раиси ва агросаноат бирлашмасининг капитал қурилиш бўйича раис ўринбосари қаттиқ огоҳлантирилди.

«Промжилводстрой» тресги бу чорвачилик комплексини шу йилнинг учинчи кварталида фойдаланишга топширишни мўлжалламоқда.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

«ФРАНЦИЯ—СССР» ЖАМИЯТИ СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

БОРДО, 20 апрель. ТАСС мухбири Юрий Лопатин хабар қилади: «Франция — СССР» жамиятининг навбатдаги XVII миллий съезди уч кун ишлаганидан кейин бугун ёпилди. Съезднинг Бордо конгресслар саройида ўтган мажлисларида Франциянинг барча районларидан келган 600 дан кўпроқ делегат, шунингдек чет эллик меҳмонлар, жумладан совет дўстлик жамиятлари союзи президиумининг раиси В. В. Терешкова бошчилигидаги шу союз делегацияси қатнашди.

Бугун қабул қилинган якунловчи резолюцияда съезд қатнашчилари «Франция — СССР» жамияти Совет Иттифоқида авж олдириб юборилган қайта қуриш ва кенг демократлаштириш жараёнини ғоят қизиқиб кузатаётганлигини таъкидламоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев қуролсизланиш соҳасида илгари сурган таклифлар бутун диққатимизни ўзига жалб этмоқда, дейилади ҳужжатда.

«Франция — СССР» жамияти анъанага кўра, ўзининг миллий съездларини Франциянинг турли районларида ўтказмоқда, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда жамият президентлик кенгашининг аъзоси, Франция Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси Ролан Леруа. Бундан аввалги съездлар Ницца, Гавр, Авиньонда ва бир қанча бошқа шаҳарларда бўлиб ўтди.

Ҳозир «Франция — СССР» жамияти ҳаётида янги давр бошланди, жамият олға қараб сифат жиҳатидан катта қадам қўйиши мумкин, деб уқтирди Р. Леруа. Бу эса Совет Иттифоқида рўй бераётган революцион ўзгартишлар билан, шунингдек инсониятнинг қирилиб кетиш реал хавфи мавжуд бўлган ҳозирги мураккаб халқаро вазият билан изоҳланади.

УЧРАШУВ ЯКУНЛАРИ МАЪҚУЛЛАНДИ

СОФИЯ, 20 апрель. **(ТАСС). Болгария Халқ Республикаси ва Польша Халқ Республикаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо социалистик мамлакатлар қардош партиялари раҳбарларининг 1986 йил ноябрь ойида Москвада ўтказилган амалий учрашуви тавсияларига биноан, шу мамлакатлар ўртасидаги кўп томонлама ҳамкорликни жадал кенгайтириш, социалистик мамлакатлар ҳамкорлик механизмини такомиллаштириш, унинг янги, илғор формаларидан фойдаланиш учун курашмоқдалар. БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живковнинг Польшага қилган дўстона амалий визити якунларини ва унинг ПБИП Марказий Комитети Биринчи секретари, ПХР Давлат Кенгашининг раиси В. Ярузельский билан олиб борган музокаралари якунларини маъқуллаган БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлиси тўғрисидаги хабарда шулар таъкидланади.**

БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг таъкидлашича, БХР ва ПХР СССРнинг амалий ташқи сиёсатини, М. С. Горбачев ўртага қўйган ҳамда ядро қуролини тугатиш, урушларсиз ва зўравонликдан ҳоли дунёни барпо этиш йўлини очиб берадиган янги тинчлик ташаббусларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар. Ҳар иккала мамлакат ана шу ташаббуслрни ва Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг таклифларини амалга ошириш йўлида актив иш олиб борадилар.

ВАРШАВА, 20 апрель. (ТАСС). ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси олий даражадаги Польша — Болгария музокаралари натижаларига юксак баҳо бериб, ҳар иккала қардош партия КПСС XXVII съездининг йўлини ва СССРнинг планетани ядро қуролидан ҳалос этишга қаратилган тинчлик ташаббусларини сўзсиз қўллаб-қувватлашини таъкидлади.

Визит давомида белгиланган йўл-йўриқлар, деб уқтирилди ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида, ПБИП билан БКП ўртасида интернационал ҳамкорликни янада чуқурлаштиришга, барча соҳаларда Польша — Болгария муносабатларини кенгайтиришга ва социалистик давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга кўмаклашади.

● Қуддусда бўлиб ўтган намойиш қатнашчилари Исроил босқинчиларининг таҳқирлаш сиёсати натижасида бир-биридан жудо бўлган фаластинлик оилаларни бирлаштиришни талаб этдилар. Суратда: намойиш пайтида.

АФП—ТАСС телефотоси.

СОВЕТ—ЖАЗОИР ДЎСТЛИГИ КУНЛАРИ

ЖАЗОИР, 20 апрель. ТАСС мухбири Вячеслав Корзелев хабар қилади кеча Жазоир пойтахтида Совет — Жазоир дўстлиги кунларининг тантанали очилиши бўлди.

Бир ҳафта мобайнида Жазоир жамоатчилигининг намояндалари, Жазоир аҳолиси ва меҳмонлари Литва ва Қирғизистон халқ ижоди, графиқа асарлари ва адабиёти кўргазмаларида бўладилар. Жазоирлик томошабинлар ҳузурида Қирғизистон ССР «Келечек» фольклор ашула ва рақс ансамбли концертлар қўйиб беради.

Жазоир ва совет халқлари ҳаётидаги икки шонли юбилей — ЖХДР мустақиллигининг 25 йиллиги ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланган дўстлик кунларида Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Собира Ўмурқулова бошчилигидаги совет жамоатчилиги делегацияси иштирок этмоқда.

ТИНЧЛИК ТАШАББУСЛАРИ

◆ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари Осиё-Тинч океан регионидаги мамлакатларга мурожаат қилиб, уларни ядро қуролисиз дунё учун кураш олиб бориш мақсадида ягона анжуман ташкил этишга даъват қилдилар. Деҳлида ўтказилган симпозиум қатнашчилари якдиллик билан маъқуллаган ва бугун бу ерда тарқатилган «Осиёда тинчлик ва хавфсизлик» мавзуидаги мурожаатномада улар Совет Иттифоқининг ядро қуролини тугатишга қаратилган тинчлик ташаббусларини табрикладилар. «Деҳли олтилиги»нинг тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватладилар ҳамда Ҳинд ва Тинч океанларини «тинчлик зоналари» деб эълон қилинишини талаб қилдилар.

(ТАСС, 20 апрель).

АДРда ДАСТЛАБКИ ҚУЮВ ЦЕХИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

КОБУЛ, 20 апрель. ТАСС мухбири Олег Кузьмин хабар қилади: мамлакатдаги энг йирик саноат корхонаси — Кобулдаги Жангалак авторемонт заводида Афғонистонда дастлабки қуюв цехи фойдаланишга топширилиши муносабати билан бугун тантанали маросим ўтказилди. Замонавий серунум машина-ускуналар билан жиҳозланган бу цех йилига 2120 қуйма ишлаб чиқарадиган бўлади.

1960 йилнинг июлида совет ташкилотлари кўмаги билан қурилган бу завод совет — афғон иқтисодий ҳамкорлигининг энг йирик объектларидан биридир.

Тантанали митинг бўлди. АХДП ва АДР ҳукуматининг раҳбарлари, шунингдек Афғонистонда меҳмон бўлиб турган СССР ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси К. Ф. Катушев бугун завод ишчилари ҳузурига меҳмон бўлиб келдилар.

Жангалак авторемонт заводининг қуюв цехи, —деди митингда сўзга чиқиб АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари Нажиб, — Мамлакатдаги бирдан-бир металлургия цехи бўлиб, Афғонистон саноатини ривожлантириш тарихидаги янги саҳифа шу цехдан бошланади. Машҳур завод 27 йилдан буён Ватанимизга хизмат қилмоқда, деб уқтирди у. Афғонлар бу заводни ифтихор билан афғон — совет дўстлиги рамзи деб атайдилар. Завод маҳсулотини транспортчилар, деҳқонлар ва жангчиларимиз яхши биладилар, деди афғон раҳбари. Жангалак авторемонт заводи революция учун ишлаб, революцияни ҳимоя қилмоқда. Шу корхона ёш ишчиларидан 154 киши қуролли кучларда, шу жумладан чегарада хизмат қилмоқда. Ишчи ва хизматчилардан 780 киши заводнинг мудофаа отрядлари составига киради. Кўпгина ишчиларнинг жанговар мукофотлари бор. Меҳнат фронтидаги хизматлари учун улардан 150 киши АХДП Марказий Комитетининг фахрий ёрлиқлари билан, 37 киши орден ва медаллар билан мукофотланган. Завод коллективи миллий яраш сиёсатини амалга оширишда фаол қатнашмоқда. Ишчилар қочоқлар фондига 230 минг афғони топширдилар. Чет эллардан қайтиб келган ёки қуролини ташлаган 426 киши заводга ишга қабул қилинди.

Нажиб сўзининг охирида заводни қуриш ва реконструкциялашда ёрдам берганлиги учун СССРга миннатдорчилик билдириб, янги цех Ленин туғилган куннинг 117 йиллиги арафасида очилганлигини таъкидлади.

Митингда К. Ф. Катушев нутқ сўзлади. Қуюв цехининг фойдаланишга топширилиши, деб таъкидлади у, янги Афғонистон қурилиши ишида, унинг миллий экономикасини мустаҳкамлашда қўлга киритилган янги ғалабадир. Заводнинг янги цехи соф иқтисодий аҳамият билан бирга совет ва афғон халқлари ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга қўшилган катта ҳисса сифатида зўр сиёсий аҳамиятга ҳам эгадир.

Меҳмонлар ҳозирлигида янги цехда дастлабки металл эритишга киришилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ ҚОМИТЕТИДА

904-СЧЕТ— ПИСКЕНТГА ЁРДАМ ФОНДИ

* ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ Тошкент область комитети илтимосига биноан табиий офатдан зарар кўрган пискентликларга ёрдам фонди ташкил этиш бўйича 904-махсус счёт очилди.

* 1986 ЙИЛ учун область Ленин комсомоли мукофоти лауреати Тошкент Давлат консерваторияси ўқитувчиси Адиба Шарипова мукофот пулини Пискентга ёрдам фондига ўтказишга қарор қилди. Бу ташаббусни бошқа 10 нафар лауреат ҳам қўллаб-қувватлади.

* ЎЗБЕКИСТОН иссиққа чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати комсомоллари ўз меҳнат отпускалари пайтида Пискентда табиий офатдан зарар кўрган биноларни қайта қуриш ва тиклаш ишларида қатнашишга аҳд қилдилар.

* «ТАШИГРУШКА» фабрикаси комсомоллари пискентлик кичкинтойлар учун 1000 сўмлик ўйинчоқлар юбориш мажбуриятини олдилар.

(Давоми, боши биринчи бетда).

— Ангрен дарёсининг суви ҳайқириб оқаяпти, Эйвалек карьерига туташ жойдан қирғоқни ювиб колхозимиз ерлари томон сизилиб чиқаяпти,— деди у шошиб.—Хонадонларни кўчирмасак бўлмайди, ҳозир қирғоқ ўпирилиб кетади.

Йиғилиш қолдирилди. Райком аъзолари дарҳол ўз жойларига жўнаб кетишди. Хўжалик раҳбарлари юриб турган юк машиналарининг ҳаммасини «Гулистон» колхози билан «Пискент» совхозининг Вахрушев номли бўлимига сафарбар этдилар. 3—4 соат ичида бу хўжаликлардан 615 оила бехавотир жойга кўчирилди.

ТАШВИШЛИ КУНЛАР

Шу дамларда қирғоқнинг 500 метрлик қисми ўпирилиб ҳар секундига 100 кубометр келадиган бўтана сув поёнсиз экинзорлар ва қишлоқлар томон ҳайқириб оқа бошлаган эди. Дарё суви Тошкент каналини ҳам тўлдириб 40 йил илгари кўмилиб кетган эски ўзанини топди. Ярим тунда Бўрижар посёлкасини сув босди. Ҳашпаш дегунча бу ерга 18 миллион кубометр сув йиғилди.

Ўша кундан бошлаб ҳамманинг тинчи йўқолди. Тошкент, Олмалиқ, Ангрен, Оҳангарон транспортчилари ёппасига табиий офат билан юзма-юз чиқдилар. 600 га яқин самосвал ҳарсангтош, шағал, бракка чиқарилган темир-бетон плиталари ва конструкцияларини ўпирилган қирғоққа келтириб ағдараверди. Тўрт кунлик курашдан сўнг дарё инсон измига бўйсуниб, яна ўз ўзани бўйлаб оқа бошлади.

Бироқ, тоғларга тинимсиз ёғаётган сел ва жала дарёни яна қутуртириб юборди. Ўша Эйвалек карьери ёнидаги дамба бунга дош беролмади. Колхоз далаларига, ҳувиллаб қолган қишлоқларга яна сув оқими етиб келди. Одамлар оқим йўлини тўсиб чиқишди. Қудратли машиналар ўпирилиш содир бўлган жойга зудлик билан етиб бориб, юзлаб тонна тош ва шағал тўка бошлашди. Бир неча соатда сувнинг йўли тўсилди.

Энди хавф Кампирўлди қишлоғи ёнидан сезила бошлади. Эйвалек карьери қирғоғидаги ишлардан бўшаган техника дарҳол шу томонга ташланди. Яна дарё қирғоғини мустаҳкамлаш ишлари бошланиб кетди. Тўйтепадан қўшимча 40 та, «Узспецмонтаж» трестидан эса 20 та самосвал ёрдамга келди. Неча йиллар давомида қаралмай қолган дарё қирғоқларининг гоҳ у ери, гоҳ бу ери юпқалашиб борганлиги мана энди билиняпти. Оҳангарон, Пискент, Бўка районларига хавф солаётган дарё қирғоқларини тош-шағал билан қайта мустаҳкамлаш ишлари кенг кўламда бошланиб кетди. Бу иш майгача давом этади.

ШТАБЛАР УЙҒОҚ

Табиий офатни бартараф этиш бўйича тузилган республика, область, район штаблари аъзолари барча ишларга бош-қош бўлиб турибдилар. Ҳамма ҳушёр. «Гулистон» колхози идорасига жойлашган штаб эшиклари одамлар учун ҳамиша очиқ. Улар турли хил таклифлар ва илтимослар билан мурожаат қилмоқдалар. Куни кеча штабга область комсомол комитетининг биринчи секретари Ғайрат Усмонхўжаев кириб келди.

— «Пискент» совхозининг 3-бўлимида ёшларимизнинг дам олиш зонаси бор,— деди у райком секретарига. — Коттежларда бемалол 120 киши истиқомат қилиши мумкин. Яшаш учун барча шароитлар бор. Шу зонани биз районингиз ихтиёрига бермоқчимиз. Бошпанасиз қолган оилалар бемалол кўчиб ўтишлари мумкин. Бундан ташқари студент-қурилиш отрядларидан бир нечаси бу йил шу ерда олиб бориладиган тиклаш ишларида қатнашиш истагини билдирди. Биз бу таклифни маъқулладик. «Артек» пионерлар лагерига бориш истагини билдирган ўғил-қизлар учун 40 та йўлланма ажратдик. Агар исташса, ёз бўйи Қора денгиз бўйида дам олиб келишлари мумкин. Ишчи ёшларимиз махсус счёт очиб Пискентга ёрдам фонди учун бир кундан ишлаб беришга розилик билдирдилар.

— Ёшларимизнинг ҳимматига балли,— деди Акбарали Йўлчиев.— Пискентликлар кўрсатилаётган барча ғамхўрликдан чексиз миннатдордирлар. Бизга арзон нархда йиғма уйлар тақдим этишяпти, кундалик рўзғор учун нимаики зарур бўлса ҳаммасини етказиб беришаяпти. «Гулистон» колхози меҳнаткашлари учун юқори зонада янги посёлка қуриб бериш мўлжалланаяпти. Район бўйича социал-маданий объектлар қурилиши учун 10 миллион сўм ажратилаяпти. Табиий офатдан ким қанча зарар кўрган бўлса Госстрах шу ҳақни тўлаяпти. Медицина ходимлари уйма-уй юриб пискентликларнинг саломатлигини муҳофаза этишаяпти. Шу боисдан ҳам руҳимиз баланд.

Ж. НОСИРОВ,
А. ҒУЛОМОВ.

*

● Суратларда: сув босган қишлоқлардан кўчирилган оилаларни қўшни хўжалик меҳнаткашлари ўз жигаргўшаларидек қабул қилмоқдалар; бульдозерларнинг қирғоқ томон ҳужуми.

С. Величкин фотолари. (ЎзТАГ).

*

Журналистлар—студентлар меҳмони

Ўзбекистон журналистлар союзи Тошкент ташкилоти журналистика ветеранлари, шаҳар ва район газеталари редакторларининг В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети журналистика факультети профессор-ўқитувчилари ҳамда студентлари билан учрашувини уюштирди.

Учрашувда сўзга чиққан ветеран журналистлар Т. Рустамов, Л. Ҳамроев, Чиноз район «Ленин байроғи» газетаси редактори З. Қуртнезиров, иккинчи курс студенти Д. Мажидхўжаева, ўқитувчилардан О. Тоғаев, С. Умиров оммавий ахборот воситаларининг бўлажак ходимларини тайёрлаш сифатини ошириш, абитуриентлар танлашда тажрибали журналистлар иштирокини таъминлаш, студентларнинг ишлаб чиқариш практикасини такомиллаштириш зарурлиги ҳақида гапирдилар.

Ўзбекистон Журналистлар союзи секретари Ҳ. Назиров СССР Журналистлар союзининг VI съездидан олган таассуротларини сўзлаб берди. «Литературная газета»нинг махсус мухбири Б. Плеханов ҳуқуқ мавзуида ёзиладиган мақолаларни тайёрлашда ўзига хос томонлар хусусида тўхталди.

ҚАРИЯЛАР МИННАТДОР

«КОМИНТЕРН» маҳалласи клубига тўпланганлар Собир Раҳимов район социал таъминот бўлими инспектори Н. Сафиевнинг кишиларга пенсия ва нафақа тайинлашдаги янгиликларга бағишланган суҳбатини қизиқиш билан тингладилар. Инспектор қарилик, туғма мажруҳлар, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига, шунингдек ёшлигида бирор бахтсиз ҳодиса сабаб бўлиб меҳнат қобилиятини йўқотган, урушда ҳалок бўлганларнинг оилалари учун пенсия тайинлашдаги янги имтиёзларни батафсил тушунтириб берди.

Улуғ Ватан уруши инвалидлари Муҳиддин Зайниддинов, Носир Саидов, Насриддин Муҳиддинов, Собир Шораҳмедов, Адҳам Акромовлар ўзларини қизиқтирган саволларга тўла жавоб олдилар.

Ҳ. МАВЛОНОВ,
ветеран педагог.

• СПОРТ •

ЯККА ПЕШҚАДАМ

◆ РЕСПУБЛИКА футбол чемпионатининг навбатдаги турида Чирчиқнинг «Сельмашевец» командаси Шерободда маҳаллий «Техник» футболчилари билан учрашиб, 2:1 ҳисобида ғалабага эришди. Бу уларнинг чемпионатдаги кетма-кет бешинчи ютуғидир. Ҳозирги кунда «Сельмашевец» футболчилари 12 очко билан чемпионатда якка пешқадамлик қилишмоқда. Областимиз яна бир командаси Келеснинг «Умид» футболчилари РФОСММ билан учрашиб, 0:1 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Колхозчи» — «Кинап» — 1:2, «Автомобилист» (Фарғона) — «Геолог» — 2:0, «Строитель» — «Автомобилист» (Ғаллаорол) — 1:2, «Кооператор» — «Норин» — 2:0, «Оқмангит» — «Старт» — 1:1, «Автомобилист» (Тошкент) — «Химик» — 1:1, «Ҳисор» — «Гулистончи» — 0:1.

ВОЛЕЙБОЛ

◆ БЕЛГОРОД ҳамда Харьков шаҳарларида СССР чемпионати олий лига эркаклар командаларининг сўнгги ўйинлари ўтказилди. Харьков шаҳридаги мусобақаларда иштирок этган Тошкентнинг «Динамо» командаси «Локомотив» (Харьков), «Локомотив» (Киев), «Дорожник» (Олмаота) волейболчиларини бир хил 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, 9 очко билан еттинчи ўринни олди.

ЧАВАНДОЗИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

◆ МОСКВА шаҳридаги от спорти комплексида СССР кубоги мусобақалари бўлиб ўтди. Саккиз ва ундан катта ёшдаги отларда тўсиқлардан ошиб ўтиш бўйича ўтказилган мусобақаларда республикамиз вакили А. Ахметшин муваффақиятли иштирок этиб, иккинчи ўринни қўлга киритди.

УМИДЛАР СТАРТИ

◆ ТОШКЕНТДАГИ 34-ўрта мактабнинг спорт залида Маориф министрлиги спорт мактаблари ўқувчиларининг республика ўйинлари программаси асосида стол теннис мусобақалари бўлди. Унда пойтахтлик теннисчилар ғолиб чиқишди. Самарқанд ҳамда Андижон шаҳри вакиллари совринли иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди. Шахсий мусобақаларда тошкентлик К. Пучков ҳамда С. Мотовалар ғолиб келдилар.

УСТАБУЗАРМОНЛАР ИШИНИ КИМ ТУЗАТАДИ?

ИНИМ ДАДИЛБЕК, 1980 йилдан буён В. И. Ленин майдони метросидан Мўйноқ кўчаси охиригача 23-маршрутли такси қатнаб, Ҳамза район Янгиобод массивидаги Иззат ва Мўйноқ кўчаларида истиқомат қилувчи аҳолининг йўлини яқин қилиб, ҳожатимизни чиқариб турган эди. Яқинда темирйўлчилар келиб дилхиралик бир иш қилиб кетишди. Тошкент товар депоси станциясидан келган бу устабузармонлар Иззат ва Мўйноқ кўчалари билан кесишган 150 метр узунликдаги темир йўлни қўпориб, ўрнига янги рельслар ётқизишди. Балки шундай қилиш керакдир. Биз бунга қарши эмасмиз. Лекин улар ерни ағдар-тўнтар қилишди-ю, катта серқатнов йўлни асфальтлаб, тузатиб қўйишни хаёлларига ҳам келтиришмади.

Буниси ҳам майли, ондасонда қатнаб турган 23-маршрутли таксининг ўзбошимча шофёрлари яқиндан буён йўловчилар ғашига тегадиган янги қилиқ чиқариб қолишди. Улар охирги бекатга етиб келмасдан 1,5 километр беридан, яъни республика кабель маҳсулотлари омбори олдидан орқага қайтишяпти. Нега десангиз, кейинги кунларда ёғингарчилик кўп бўлди. Бунинг устига кабель маҳсулотлари омборидан охирги бекатгача бўлган йўлдаги водопровод трубаси уч жойидан ёрилиб кетиб, саккиз метрлик кўчада сунъий кўл ҳосил бўлди. Кўчанинг икки томонидаги хонадонлар бунинг йўлини топишди. Ҳар ким эшиги тагига шағал солиб чиқди. Шундан кейин кўлнинг чуқурлиги 70—80 сантиметрга етиб, ҳозир қайиқ билан бемалол сайр қилса бўлади.

Бу кулгили манзара, лекин ҳақиқат. Ана шу тўсиқдан ўтишга юраги дов бермаган 2-таксомотор паркининг раҳбарлари 5 март кунидан бошлаб 23-маршрутли такси қатновини бутунлай тўхтатиб қўйишди.

Шундан буён йўловчилар сарсон. Кимга бориб арз қилсак «Кўлни ким яратган бўлса, шу ташкилот жавоб берсин», деб ҳар хил баҳонани рўкач қилишяпти.

Хўш, кўлни ким тугатиб, йўлимизни ким тузатиб бериши керак? Биз шу саволимизга қарийб икки ойдан бери жавоб кутяпмиз.

Маҳалла аҳолиси номидан
Х. УЗОҚОВ.

Устарасиз... сартарошхона

ЁШИМИЗ анчага бориб қолган. Энди бизга соч қўйиб, пўрим бўлиб юриш ярашмайди. Лекин баъзан ўзинг истамаган ҳолда соч қўйишга мажбур бўлиб қолар экансан. Масалан, айтайлик, сочингиз ўсиб, сартарошхонага кирганингизда на устара, на лезвиеси бўлмаса, иложингиз қанча?

Красногорск посёлкасидаги сартарошхонага кириб ана шундай кулгили аҳволда қолдим. Сартарош аёл (исми Зина экан) елкамга оппоқ чойшабини ёпиб сўради:

— Қанақа фасонидан бўлсин, ёки «Молодёж...»

— Йўқ-е, биз бошни енгиллатиб юришга ўрганганмиз, устарадан ўтаверсин, — дедим.

—Э-э, амакижон, бекорга овора бўлибсиз, бизда лезвия йўқ, — деди Зина бўшашиб. Мен стол утидаги устарага ишора қилдим. Афсуски у қуруқ ғилоф экан.

— Ихтиёр сизда, нима қилсангиз ўзингиз биласиз, — дедим ноилож қолиб сартарошга. У ҳам айтганини қилиб сочимни «Молодёжний» фасонига мослаб қўйди. Ойнага қараб ўзимни таниёлмай турганимда ёши етмишлардан ошган мўйсафид кириб келди. Янглишмасам, соч-соқолига чамаси икки ойлардан бери устара тегмаган. Зина зийраккина аёл экан, отадан гап кутмаёқ «лезвие йўқ», деб қўя қолди. Ота тил билмайди шекилли, олазарак бўлиб менга қаради. Аҳволни тушунтирдим. Ота бир Зинага, бир менинг «Молодёжний» фасонида олинган сочимга қараб, мийиғида кулдида, сартарошхонадан чиқди..

Дарвоқе, Устарасиз, сартарошхона ҳам бўларканми?», деб гапимга ишонмайдиганлар бўлиши мумкин. Уларга таклифим шу: Красногорск посёлкасига келиб, Зина ишлаётган сартарошхонани топишсин. У Олмалиқ шаҳар маиший хизмат комбинатига қарайди. Ана шунда ҳақиқий аҳволни ўз кўзлари билан кўриб, ишонч ҳосил қилишади.

Э. СОДИҚОВ,
Қизилнур геология-қидирув экспедицияси ходими.

НОМИ БОРУ, ЎЗИ ЙЎҚ

ДАДИЛБЕК, мабодо бизнинг шаҳарга келиб ҳоҳлаган одамингдан биттасини тўхтатиб «Номи бор-у ўзи йўқ» нима бу? деб сўрагин. Топишмоғингга бир пасда «бу «Олмалиқ—Нуробод» маршрутининг автобуси» деган жавобни оласан. Чунки Нуробод — энергетиклар шаҳри маршрутининг номи бор, аммо доимий қатнайдиган автобуси йўқ. Онда-сонда бўлиб қоладиган автобусга тўс-тўполондан чиқиб бўлмайди. Лекин бир амаллаб чиққан бўлсанг тушиб бўлмайди.

Маршрут аҳволи ҳақида Олмалиқ автобус-таксомотор паркининг директори К. Пак хабардор. Айтишларига қараганда у ана шу маршрутдан тушган сон-саноқсиз шикоятларга ўралиб қолиб муаммони қандай ҳал этишга чоғи келмаётганмиш. Эндиликда йўловчилар шаҳар ижроия комитетига умид боғлашмоқда. Бунинг иложи бўлармикин?

О. ХУШНАЗАРОВ.

ҚУВОНЧЛАРИ ЧЕКСИЗ

ЯҚИНДА шаҳарнинг 1-микрорайонида 32 оилага мўлжалланган янги турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Айни кунларда «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари ҳамда шаҳарнинг бир қатор кўп болали оилалари мазкур уйда ҳовли тўйларини нишонламоқдалар.

Э. РИЖИКОВА,
Чирчиқ шаҳри.

БУГУН НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет навбатдаги қабулни бугун соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар меҳнаткашлар билан область социал таъминот бўлими давлат пенсиялари ва нафақалари секторининг мудири Анвар Акбаров учрашади ва уларнинг саволларига жавоблар қайтаради.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хона. Телефонлар: 33-40-48, 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР
ОМОНАТ ҚАССАЛАРИГА

НАМАНГАН ШАҲРИДА

1987 йил 7 апрелда бўлиб ўтган ютуқли омонатлар бўйича ўтказилган

89-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Ўзбекистон ССРнинг барча омонат кассаларидаги ютуқли омонатлар бўйича қуйидаги счёт номерларига ютуқлар чиқди.

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига процент ҳисобида)
А-006	25
А-069	25
А-102	25
А-143	25
А-192	50
А-201	25
А-254	25
А-292	25
А-358	25
А-370	100
А-413	25
А-463	25
А-484	25
А-548	25
А-595	25
А-604	25
А-662	100
А-696	50
А-756	25
А-780	25
А-838	25
А-844	25
А-890	200
А-941	25
А-995	25

Счёт сонлари мингдан ортиқ бўлган омонат кассаларида кейинги барча минг рақамли сонлардаги ўша счёт номерлари ҳам ютди, масалан №№ 1006, 2006 ва ҳоказолар, шунингдек 1102, 2102 ва ҳоказолар, 1143, 2143, 3143 ва ҳоказолар.

Тираж комиссиясининг раиси — Наманган шаҳар Совети ижроия комитети раиси Я. АКБАРОВ.

Масъул секретарь — М. ЙЎЛДОШЕВА.

Наманган шаҳрида

1987 йил 7 апрелда бўлиб ўтган пул-буюм ютуқли омонатлар бўйича ўтказилган

7-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Ўзбекистон ССРнинг барча омонат кассаларидаги пул-буюм ютуқли омонат кассалари бўйича қуйидаги счёт номерларига ютуқлар чиқди.

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига процент ҳисобида)
В-010	25
В-064	25
В-119	25
В-122	200
В-190	25
В-213	25
В-245	25
В-297	25
В-336	25
В-378	50
В-439	25
В-460	50
В-518	25
В-526	25
В-584	100
В-620	25
В-678	25
В-680	25
В-733	25
В-782	25
В-801	25
В-857	25
В-891	25
В-928	25
В-997	100

Счёт сонлари мингдан ортиқ бўлган омонат кассаларида кейинги барча минг рақамли сонлардаги ўша счёт номерлари ҳам ютди, масалан №№ 1010, 2010 ва ҳоказолар, шунингдек В-1119, В-2119, В-3119; В-1122, В-2122 ва ҳоказолар.

Тираж комиссиясининг раиси — Наманган шаҳар Совети ижроия комитети раиси Я. АКБАРОВ.

Масъул секретарь — М. ЙЎЛДОШЕВА.

СССР Алоқа министрлиги
ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ
КЕЧКИ ИККИ ОЙЛИК ВА
КУНДУЗГИ БИР ОЙЛИК
ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10 синф ҳажмида маълумотлилар, шунингдек, мактабларнинг ўқувчилари қабул қилинади.

Техникум қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: телевизион техника ва радиореле алоқа, район электр алоқаси ва радиолаштириш, автоматик электр алоқа, кўп каналли электр алоқа, телеграф алоқаси ва маълумотларни узатиш, алоқанинг линия-кабель иншоотлари, почта алоқаси, бухгалтерия ҳисоби (сиртқи бўлим).

Машғулотлар асосий фанлар бўйича рус ва ўзбек тилларида олиб борилади: МАТЕМАТИКА, РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ЁКИ ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ.

АРИЗАЛАР 30 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
МАШҒУЛОТЛАР 1 ИЮНДАН БОШЛАНАДИ.

Бир ойлик кундузги курсларга қабул қилинган шаҳардан ташқаридан келувчи тингловчиларга бепул ётоқхона берилади.

Сиртқи бўлимга кирувчилар бир ойлик курслардан сўнг имтиҳон топширишади.

Кундузги бўлимга кирувчилар 1 августдан 20 августгача имтиҳон топширишади.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700189, Тошкент шаҳри, 189-алоқа бўлими, Усмон Юсупов кўчаси, 70-уй, 2-қават, 203-хона (10-троллейбус, 10, 27, 23-трамвайлар, 18, 48, 44, 97-автобусларнинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-35-04.

ТВ

22 АПРЕЛЬ—ЧОРШАНБА
В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 117 ЙИЛЛИГИ

● МТ I

8.00 Эрталабки зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 ВРЕМЯ. 9.15 «Горнчилар, қаердасиз!» 10.00 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телевизион фильм. «Симбирск трилогияси. 1870-1887 йиллар». 11.00 МЎЪЖИЗАСИЗ - МЎЪЖИЗАЛАР». 12.00 Янгиликлар.

* * *

16.30 Янгиликлар. 16.45 «Инсон компьютер». Телевизион ҳужжатли фильм. (Таллин). 17.00 Хоккей. Жаҳон чемпионати. ЧССР-СССР терма командалари. Австриядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (17.40) — ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 19.15 Лениндан ўрганамиз. 19.45 Ф. Маслов. Ленин ҳақида поэма. 19.55 В. И. Лениннинг туғилган куннинг 117 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — ВРЕМЯ. 23.15 Футбол. Европа чемпионлари кубоги. «Динамо» (Киев) — «Порто» (Португалия) Киевдан кўрсатилади.

● МТ II

18.30 Янгиликлар. 18.40 ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ. 19.40 «Оддий гўзал» Илмий-оммабоп фильм. («ЦНФ») 20.00 ҲАМДЎСТЛИК. Тележурнал. 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Мазай бобо ва қуёнлар». Мультфильм. 20.45 МУЗИКАЛИ КИОСК. Тантанали йиғилиш танаффусида — ВРЕМЯ. 21.50 «Биринчи кун». Бадиий фильм. («Ленфильм») 23.15 Янгиликлар.

● ЎзТВ

7.05 Ритмик гимнастика. 7.30 «Салом, кичкинтойлар!» 7.40 «Халқнинг қалбида яшайди». Телефильм. 8.00 АХБОРОТ. 8.20 «Ленин қадамжолари бўйлаб». Телефильм.

* * *

16.35 Табиатшунослик. Ўзбекистонда баҳор. 17.10 «Биз Россияни ўзгартириб юборамиз. Ульянов». Ҳужжатли фильм. 17.30 Янгиликлар. 17.40 «Она диёр». Илмий-оммабоп программа. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Болалар учун. «Биз—Ильич набиралари». 18.45 Мультфильм. 18.55 ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ V СЪЕЗДИГА. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Улар биринчилардан эдилар». 19.25 АХБОРОТ (рус., ўзб.) 19.55 Москва. В. И. Ленин туғилган куннинг 117 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 «Ленин йўлланмаси билан», Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 23.30 Кўрсатувлар программаси.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент Ленинград кўчаси, 32